

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 4 ทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

การนำเสนอผลการวิจัย เป็นการสรุปจากเอกสาร งานวิจัย บทความ ฯลฯ และความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาจากข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. การศึกษา
4. ประเภทตำแหน่ง

ตารางที่ 4.1 ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	23	92
- หญิง	2	8
2. อายุ		
- 30 - 39 ปี	10	40
- 40 - 49 ปี	9	36
- 50 - 60 ปี	6	24
3. การศึกษา		
-ปริญญาตรี	20	80
-ปริญญาโท	5	20
4. ประเภทตำแหน่ง		
- ระดับผู้บริหาร	6	24
- ระดับผู้ปฏิบัติการ	19	76
รวม	25	100

จากข้อมูลที่ปรากฏตามตาราง ผู้วิจัยนำมาแปรผลได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92 ส่วนน้อยเป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8

อายุ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 40 อายุ 40 - 49 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และส่วนน้อยมีอายุ 50 - 60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24

การศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนน้อยมีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ประเภทตำแหน่ง พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นระดับผู้ปฏิบัติการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 76 ส่วนน้อยเป็นระดับผู้บริหาร จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 24

ตอนที่ 2 บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 2 บทบาท ดังนี้

1. การปฏิบัติงานด้านการข่าว
2. การบูรณาการด้านการข่าว

1. การปฏิบัติงานด้านการข่าว

การปฏิบัติงานด้านการข่าวของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 4 อย่าง ดังนี้

- 1.1 การรวบรวมข่าวสาร
- 1.2 การดำเนินกรรมวิธีต่อข่าวสาร
- 1.3 การกระจายข่าวกรอง
- 1.4 การรายงานข่าว

1.1 การรวบรวมข่าวสาร ได้แก่ การที่เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร หรือรวบรวมข่าวสารที่ต้องการจากแหล่งข่าวแล้วรายงาน หรือส่งข่าวไปยังหน่วยรวบรวมข่าวสาร หรือหน่วยข่าวกรองเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือกรรมวิธีในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อที่จะดำเนินการตามที่ได้รับผิดชอบให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ หรือเป็นการแสวงหา หรือเก็บรวบรวมข่าวสารที่แหล่งข่าวลับ และแหล่งข่าวเปิดเผย ซึ่งการปฏิบัติในการรวบรวมข่าวสารเมื่อมีการรายงาน จำเป็นต้องระบุว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และ อย่างไร นอกจากนี้ต้องดำเนินการให้ทันเวลาสำหรับการดำเนินงานรวบรวมข่าวสาร ประกอบด้วย

1.1.1 หน่วยรวบรวมข่าวสาร คือ บุคคล หน่วย หรือ กิจกรรมในการรวบรวมหรือดำเนินกรรมวิธีข่าวสารโดยการวิจัย ค้นคว้า ฝ้าตรวจ ซักถาม หรือการใช้แหล่งข่าว โดยผู้ดำเนินการอาจจะเป็นผู้ชำนาญการข่าวกรองหน่วยพิเศษ

โดยทั่วไปหน่วยรวบรวมข่าวสารจะมีแหล่งข่าวสารของตนเอง และการรวบรวมข่าวสารเป็นย่อย ๆ ตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด โดยที่หน่วยรวบรวมข่าวสารระดับรองลงไปอาจจะมีที่หน่วยสาขาย่อยก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่การจัดและความจำเป็นของหน่วย

นอกจากนี้ยังประกอบด้วย เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร หมายถึง เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยที่รวบรวม หรือดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร โดยไม่มีข้อจำกัดเป็นพิเศษว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มนี้รวบรวมข่าวสารและกลุ่มนี้ดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร โดยทั่วไปแล้วเจ้าหน้าที่ข่าวกรองของหน่วยเหนือ หน่วยรอง หน่วยข้างเคียง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการข่าวกรองบางอย่างก็ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารด้วย

1.1.2 ระบบการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ระบบการติดต่อและการรายงานทั้งปวงที่เอื้ออำนวยให้สามารถส่งข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง หรือจากที่หนึ่งไปสู่ที่หนึ่งได้อย่างปลอดภัย

วิธีการติดต่อสื่อสารในปัจจุบันมี 5 วิธี คือ

- 2) การนำสาร
- 3) การใช้เครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์
- 4) การใช้ระบบเครื่องคอมพิวเตอร์
- 5) การใช้วิธีพิเศษ

1.1.3 แหล่งข่าว คือ บุคคล สิ่งของหรือระบบงานซึ่งเป็นต้นกำเนิดให้เกิดข่าวสารแหล่งข่าวอาจอยู่หรืออาจไม่อยู่ภายใต้ความควบคุมของฝ่ายเราก็ได้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการข่าวจะต้องเลือกแหล่งข่าวที่สามารถรวบรวมข่าวสารให้บรรลุถึงความต้องการข่าวกรองที่กำหนดขึ้นจะต้องรู้ว่าเรามีแหล่งข่าวอยู่ที่ใด โดยแหล่งข่าวได้แก่ ราษฎรในท้องถิ่น ผู้อพยพ บุคคลพลัดถิ่น เจ้าหน้าที่พลเรือน ภาพถ่าย แผนที่ การปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม และรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับฝ่ายตรงข้าม ซึ่งแบ่งออกเป็น

1) แหล่งข่าวลับ คือ แหล่งข่าวที่ให้ข่าวสารกับฝ่ายเราโดยที่ฝ่ายตรงข้ามหรือฝ่ายที่เป็นเจ้าของ หรือเกี่ยวข้องกับข่าวนั้นไม่ทราบ

2) แหล่งข่าวเปิดเผย คือ แหล่งข่าวที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้นไม่ปิดบังข่าวสารที่ฝ่ายเราต้องการ เช่น นักหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นักท่องเที่ยว

การปฏิบัติงานด้านการข่าว เจ้าหน้าที่ต้องรู้หลักพื้นฐานในการปฏิบัติงานข่าวกรองดังนี้

1) การปฏิบัติด้านการข่าวและด้านยุทธวิธีมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เนื่องจากความสำเร็จของการปฏิบัติการทางด้านการยุทธการ จะเป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบการปฏิบัติการข่าวที่มีประสิทธิภาพ ความสนใจในการที่จะนำเอาข่าวกรองไปใช้ให้เกิดประโยชน์ใน

การปฏิบัติการให้มากที่สุด ดังนั้น การประสานงานระหว่างหน่วย/เจ้าหน้าที่ข่าวกรองกับหน่วย/เจ้าหน้าที่ทางยุทธการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2) ข่าวกรองจะต้องใช้ประโยชน์ได้ คือ มีประโยชน์ในการกำหนดข้อตกลงใจ การวางแผน การกำหนดนโยบาย การแก้ปัญหา การควบคุม การปฏิบัติ และการสำคัญต้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้ มิฉะนั้น การปฏิบัติการข่าวกรองจะเป็นการสูญเปล่า

3) ข่าวกรองจะต้องทันเวลา เพราะการใช้ข่าวกรองที่สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นจะมีคุณค่ามากที่สุด ก็ต่อเมื่อนำมาใช้ได้ทันเวลา ถ้าหากล่วงเวลาไปแล้วคุณค่าก็จะลดลงไปตามลำดับ ดังนั้น ในบางสถานการณ์ความทันเวลาอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข่าว

4) การวางแผนและการปฏิบัติการข่าวกรองจะต้องให้มีความอ่อนตัว ที่จะสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ได้ตลอดเวลาและดีที่สุด

5) ต้องมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอย่างเข้มงวดกวดขันทั้งหน่วยข่าวกรองและบุคคลหรือหน่วยที่ใช้ข่าวกรอง เพื่อมิให้ข่าวสารรั่วไหลไปถึงฝ่ายตรงข้าม ซึ่งจะเป็นผลเสียหายและจะเป็นอันตรายต่อฝ่ายเรา

6) การปฏิบัติการข่าวกรองจะต้องใช้จินตนาการ ประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์ และสมเหตุสมผล รวมทั้งปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น

7) การปฏิบัติงานข่าวต้องมีการประสานงาน ระหว่างหน่วยปฏิบัติการข่าวต่าง ๆ อย่างแน่นแฟ้นเพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อนของงานหรือเป้าหมายโดยไม่จำเป็น

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ในช่วงแรกของเหตุการณ์ความไม่สงบของภาคใต้ สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทหลักทางด้านข่าว แต่ปัจจุบันรัฐบาลได้มอบหมายให้ทหารเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้น ทำให้บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติมีหน้าที่ด้านการข่าวเพียงอย่างเดียว”

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “เป็นหน่วยหลักหน่วยหนึ่งในการรวบรวมข่าวสารเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสภาความมั่นคงแห่งชาติใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย ในด้านยุทธการหน่วยกำลังในพื้นที่ใช้ประโยชน์ในภารกิจของหน่วยนั้น ๆ ทั้งตำรวจ ทหารและฝ่ายปกครอง สำนักข่าวกรองแห่งชาติสนับสนุนทั้งมิติยุทธศาสตร์และยุทธการ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

นักข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “มีหน้าที่ติดตามตรวจสอบ พิสูจน์ทราบแกนนำ กองกำลัง แนวร่วมกลุ่มก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ พร้อมทั้งความ

เคลื่อนไหวขบวนการค้ายาเสพติด ค้าของเถื่อน แรงงานเถื่อน อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้ายข้ามชาติ กลุ่มศาสนา กลุ่มนักศึกษา และกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “มีบทบาทในการรวบรวมข่าว วิเคราะห์ข่าว กระจายข่าว เพื่อการใช้ข่าวในพื้นที่และระดับนโยบาย นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการเสนอแนะเพื่อกำหนดนโยบายทั้งระดับรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทการดำเนินการเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่มอบหมายหน้าที่ให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานหนึ่งในคณะกรรมการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในภาคใต้ รวมทั้งติดตามด้านการข่าวกรอง องค์การสนับสนุนกลุ่มก่อเหตุทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจัดทำรายงานเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลด้านความมั่นคงต่อไป”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและประเมินสถานการณ์ส่งให้รัฐบาลและหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ใช้ประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธีในการแก้ไขปัญหา”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองเป็นหน่วยงานด้านการข่าว จึงมีบทบาทในการรวบรวมข่าวสารของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงทั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และที่หลบหนีไปอยู่นอกพื้นที่ เพื่อแจ้งเตือนข่าวสารสำคัญให้หน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งพิสูจน์ทราบแผนการและแนวความคิดของกลุ่มก่อความไม่สงบ ตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ใช้ข่าวเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการด้านข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลในฝ่ายบริหารนำไปกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนในระดับปฏิบัติมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ไปร่วมกับหน่วยต่าง ๆ ในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทคือการรวบรวมข่าวสารในพื้นที่ รวมถึงกลุ่มบุคคลตลอดจนเอกสารและหลักฐานในพื้นที่เกิดเหตุ พร้อมจัดทำรายงานข่าวกรอง เพื่อประเมินสถานการณ์ถึงแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีบทบาทในการรวบรวมข่าวสารด้านยุทธวิธีและยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิสูจน์ทราบโครงสร้างเครือข่าย ทำที่และแนวความคิดของแกนนำกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง”

โดยสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในการปฏิบัติงานด้านการข่าวของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารทั้งด้านยุทธศาสตร์ ยุทธการ ยุทธวิธี จากแหล่งข่าวปิด และแหล่งข่าวเปิดนำมาวิเคราะห์ข่าวสารเพื่อให้เป็นข่าวกรอง นอกจากนี้ยังประเมินสถานการณ์แจ้งเตือนให้หน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางประกอบการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาเหตุรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเสนอรัฐบาลสภาความมั่นคงแห่งชาติ นำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

1.2 การดำเนินกรรมวิธีต่อข่าวสาร

1.2.1 วิธีการดำเนินการรวบรวมข่าวสาร มี 2 วิธี คือ

1) การรวบรวมข่าวสารแบบปฐมภูมิ หรือที่นิยมเรียกโดยทั่วไปในปัจจุบันว่า “การข่าวลับ” หรือปัจจุบันเป็นทางราชการคือ “การปฏิบัติการข่าว” หมายถึง การรวบรวมข่าวสารโดยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการข่าวต่อแหล่งข่าวลับในพื้นที่โดยตรง

2) การรวบรวมข่าวสารแบบทุติยภูมิ หรือปัจจุบันเรียกว่า “การรวบรวมข่าวสารทางธุรการ” เป็นการรวบรวมข่าวสารจากแหล่งข่าวสารเปิดเผย เช่น นักหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ นักท่องเที่ยว

ขั้นตอนการดำเนินกรรมวิธีข่าวกรอง

ข่าวสารที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร จะต้องนำมาดำเนินการกรรมวิธีในทันที โดยไม่ต้องรอการรวบรวมข่าวสารเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นข่าวกรองที่ออกมาจึงอาจผิดพลาดได้ เมื่อได้ข่าวสารในเรื่องเดียวกันมาเพิ่มเติมก็จะนำมาดำเนินการกรรมวิธี และแก้ไขข่าวกรองที่มีอยู่แล้วให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โดยปกติแล้วเมื่อได้ข่าวสารมา เจ้าหน้าที่จะต้องทำการบันทึกเป็นลำดับแรกแล้วจึงประเมินค่าและตีความ แต่ถ้าหน่วยต้องการข่าวนั้นเร่งด่วน อาจประเมินค่าและตีความเสียก่อนแล้วจึงมาบันทึกก็ได้ บางครั้งต้องประเมินค่าและตีความแล้วกระจายข่าวก่อนแล้วจึงบันทึกภายหลัง และบางครั้งอาจต้องกระจายข่าวออกไปก่อนที่จะประเมินค่าและตีความก็ได้ ทั้งนี้และทั้งนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความเร่งด่วนที่ต้องการว่ามีมากน้อยเพียงใด พึงระลึกว่าข่าวสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานของเรา ๆ จะไม่เอามาประเมินค่าและตีความให้เสียเวลา

1) *การบันทึก* เป็นกรรมวิธีที่ประกันว่าข่าวสารทั้งหมดที่ฝ่ายการข่าวได้รับมานั้นสามารถที่จะใช้ประโยชน์ เพื่ออ้างอิงได้ในอนาคต โดยที่ข่าวสารนั้นได้รับการจัดระเบียบให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันเวลา เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข่าวสาร ได้แก่

(1) *บันทึกประจำวัน* คือบันทึกเรื่องราวที่เกี่ยวกับรายงานและข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลังที่ได้รับมาหรือส่งออกไป ซึ่งเรื่องราวและข่าวดังกล่าวจะเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญซึ่งเกิดขึ้นและรวมทั้งการปฏิบัติต่าง ๆ ที่กระทำเพื่อตอบโต้ต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ในห้วงเวลาอันหนึ่ง (ปกติในรอบ 24 ชั่วโมง) ในบันทึกประจำวันจะมีสรุปเหตุการณ์หรือข่าวสารหรือรายงานที่สั้นกะทัดรัด ผู้ส่งข่าวหรือรายงานเวลาที่รับหรือส่งข่าว และการปฏิบัติต่อข่าวสารนั้น ๆ

(2) *แผนที่สถานการณ์* เป็นบันทึกชั่วคราวที่แสดงภาพของการวางกำลังและการปฏิบัติการใหญ่ ๆ ของฝ่ายตรงข้ามในปัจจุบัน โดยปกติจะบอกเวลาที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ไว้ด้วย ถ้าต้องการจะเก็บไว้เป็นหลักฐานถาวรก็มักจะเขียนลงแผ่นบริวาร์ ข่าวสารของฝ่ายเดียวกันที่จะเขียนไว้ในแผนที่สถานการณ์ จะเขียนไว้เฉพาะเส้นแบ่งเขตที่ตั้งหน่วยบังคับการ

(3) *เอกสารแยกเรื่อง* เป็นการจัดให้เป็นไปตามระบบ มีหัวข้อตามเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งช่วยในการคัดแยก ประเมินค่า และตีความ ตลอดจนการจัดทำรายงานข่าวกรอง เอกสารแยกเรื่องไม่เป็นบันทึกถาวรและไม่มีการแจกจ่ายนอกแผนก จะต้องรักษาไว้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

(4) *แฟ้มข่าวกรอง* จะต้องจัดทำแฟ้มรวบรวมข่าวสารทุกฉบับที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกประจำวันแล้วอาจทำในรูปของแฟ้มบันทึกประจำวัน แฟ้มข่าวสาร หรือหลักฐานที่รวบรวมไว้จะมีประโยชน์ในอนาคต แฟ้มข่าวกรองนี้เป็นเอกสารถาวร และเป็นบันทึกของทางราชการด้วย

2) *การประเมินค่า* เป็นการตรวจสอบข่าวสารเพื่อกำหนดค่าทางการข่าวกรองของข่าวสารนั้น ซึ่งต้องมีความเกี่ยวข้องของข่าวสาร ความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าวสาร และเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารอันนั้นมา และความแน่นอนของข่าวสาร

(1) *ความเกี่ยวข้องของข่าวสาร* จะต้องพิจารณาโดยรอบคอบว่า ข่าวสารนั้นเกี่ยวข้องกับฝ่ายตรงข้ามหรือพื้นที่ปฏิบัติการหรือเปล่า ข่าวสารนั้นมีผู้ต้องการในทันทีหรือไม่ ใครต้องการข่าวสารนั้นมีคุณค่าในขณะนี้ หรือในอนาคตหรือไม่ ถ้ามีจะมีคุณค่าแก่ใคร

(2) *ความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าว* เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารจะพิจารณาจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ความรู้ของแหล่งข่าว ความชำนาญและผลงานในอดีต โดยปกติหน่วยที่อยู่ใกล้กับแหล่งข่าว และเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวมากที่สุดจะเป็นผู้ตัดสินความเชื่อถือได้ดีที่สุด

(3) *ความแน่นอน* เป็นความจริงที่น่าจะเป็นไปได้ของข่าวสารเรื่องหนึ่ง การพิจารณาตัดสินความแน่นอนย่อมอาศัยคำตอบจากคำถามเหล่านี้เป็นมูลฐาน คือ

- ก. ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามรายงานนั้น เป็นไปได้หรือไม่
- ข. มีความสอดคล้องภายในตัวเองหรือไม่
- ค. มีการยืนยันจากแหล่งข่าวอื่นหรือไม่
- ง. สอดคล้องกับข่าวสารอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วหรือไม่
- จ. ถ้าไม่สอดคล้องกัน ข่าวสารใดน่าจะมีความจริงมากกว่ากัน

3) *การตีความ* ประกอบด้วย 3 ชั้น ดังนี้

(1) *การวิเคราะห์* เป็นการกลั่นกรองการแยกข่าวสารที่ได้ประเมินค่าแล้ว นำมาพิจารณาส่วนที่สำคัญของข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ และการปฏิบัติของฝ่ายเราในการวิเคราะห์จะต้องใช้การวินิจฉัยที่ดี และมีความรู้ความเข้าใจในภารกิจหรือพื้นที่ปฏิบัติเป็นอย่างดี

(2) *การสนธิกรรม* เป็นการรวมส่วนต่าง ๆ ที่ได้แยกออกแล้วในขั้นวิเคราะห์ ไปรวมกับข่าวสารอื่น ๆ ที่ทราบแล้ว เพื่อให้เห็นภาพที่เป็นไปได้ หรือให้ได้สมมุติฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้ามหรืออิทธิพลของลักษณะพื้นที่ปฏิบัติการที่มีต่อภารกิจของหน่วยในการดำเนินกรรมวิธีนี้อาจจะกำหนดสมมุติฐานขึ้นมากกว่าหนึ่งข้อได้ซึ่งก็จะมีมูลฐานมาจากข่าวกรองที่มีอยู่

การตั้งสมมุติฐานย่อมต้องอาศัยการวินิจฉัยที่ดีและความรู้พื้นฐานที่สำคัญเช่นเดียวกับที่มีเพื่อการวิเคราะห์ดังกล่าว ในการกำหนดสมมุติฐาน ผู้รับผิดชอบด้านข่าวกรองจะต้องหลีกเลี่ยงความคิดเห็นอย่างอุปทาน และสมมุติฐานชนิดที่ว่าตนน่าจะปฏิบัติอย่างไร ถ้าตนเป็นผู้บังคับบัญชาของฝ่ายตรงข้าม

หลังจากที่กำหนดสมมุติฐานขึ้นแล้ว ก็จะต้องได้มีการวิเคราะห์และทดสอบสมมุติฐานนั้นด้วย การวิเคราะห์สมมุติฐานย่อมรวมทั้งการกำหนดสิ่งบอกเหตุซึ่งควรจะมีได้หากสมมุติฐานนั้นเป็นผลใช้ได้ การตรวจสอบรวมถึงการสอบให้แน่นอนว่าสิ่งบอกเหตุเหล่านั้นจะมีได้หรือไม่ ทั้งนี้ภายในเขตจำกัดแห่งเวลาและเครื่องมือที่มีอยู่

การสนธิกรรมอาจใช้กรรมวิธีในใจซึ่งใช้เวลาเพียงเล็กน้อย หรืออาจจะทำโดยใช้เวลายาวนานในการดำเนินกรรมวิธี หากว่าการรวบรวมข่าวสารเพิ่มเติมมีจำนวนมากมาย

(3) *การอนุมาน* เป็นขั้นสุดท้ายของการตีความข่าวสาร ซึ่งหมายถึง การพิจารณาเหตุผลจากสมมุติฐานที่ได้กำหนดขึ้น แล้วก็ทดสอบและพิจารณาถึงความเป็นไปได้จาก

การที่ได้นำมาสนธิกรรม ซึ่งจะกำหนดขึ้นเพื่อตอบคำถามว่า “ข่าวสารนี้มีความหมายเกี่ยวข้องกับอะไร กับสถานการณ์พื้นที่ปฏิบัติการ ซึ่งคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อสรุปที่มีประโยชน์ซึ่งเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม”

1.3 การกระจายข่าวกรอง คือ แจกกระจายข่าวกรองที่ผลิตไปสู่ผู้ใช้ โดยใช้แบบฟอร์มที่ง่ายต่อการเขียน ง่ายต่อการอ่าน และใช้เครื่องมือในการกระจายข่าวที่รวดเร็ว เพื่อให้ข่าวที่ได้นั้นไปถึงมือผู้ใช้ทันเวลา ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการกระจาย 3 ประการ คือ

1.3.1 ทันเวลา

1.3.2 เหมาะสม

1.3.3 ความปลอดภัย

ข้อพิจารณาในการกระจายข่าว

1) จะต้องกระจายข่าวสารและข่าวกรองไปด้วยกัน ให้ถึงผู้ใช้คนสุดท้ายทันเวลา ที่จะให้เขาสามารถประเมินค่าและตีความ ทำแผน และสามารถริเริ่มในการปฏิบัติภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

2) ต้องกระจายข่าวกรองไปให้หน่วยที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

3) ความสำคัญและความเร่งด่วนของข่าวกรองที่กระจายให้จะต้องนำมาพิจารณาอย่างถี่ถ้วน และเลือกใช้เครื่องมือในการกระจายให้เหมาะสม

4) จะต้องกระจายข่าวกรองให้แก่หน่วยเหนือ หน่วยรอง และหน่วยข้างเคียงด้วย

การดำเนินการกระจายข่าวกรอง มีรูปแบบและวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

1) แบบของการกระจายข่าวกรอง 3 แบบ คือ

(1) แบบการกระจายด้วยคำพูด

ก. การประชุม

ข. การพบปะ

ค. การเยี่ยมเยียน

(2) แบบการกระจายด้วยการเขียน การรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร

(3) แบบการกระจายด้วยวิธีเรขาคณิต

ก. แผนที่

ข. แผนภูมิ

2) วิธีการกระจายข่าวกรองมี 3 วิธี

- (1) การพบปะ
- (2) การส่งข่าว
- (3) การใช้เอกสารข่าวกรอง

1.4 การรายงานข่าว

เมื่อได้ข้อมูลข่าวสารมาแล้ว ก็จะต้องมีการรายงานให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ มิฉะนั้น ข้อมูลข่าวสารที่หามาได้ ก็ไร้ค่าหรือไม่มีประโยชน์

การรายงานข่าวที่รวบรวมได้ ให้เจ้าหน้าที่ทำการวิเคราะห์ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

1.4.1 รายงานตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หรือได้รับรายงานไม่สอดคล้องหรือความเห็นส่วนตัวลงไป โดยหากจำเป็นต้องมีความเห็นของผู้รายงาน หรือแหล่งข่าว ก็ให้แยกออกจากข้อเท็จจริงที่ได้รับ หรือหากได้ทำการตรวจสอบข่าวสารอื่น ๆ และได้รับข่าวสารที่แตกต่างออกไป ก็ให้รายงานต่อในตอนท้าย

1.4.2 สาระสำคัญของการรายงานก็เช่นเดียวกันหลักของงานข่าวทั่ว ๆ ไปคือ สามารถแยกพิจารณาได้ ดังนี้

1) ถูกต้อง รายงานไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น บางสิ่งบางอย่างที่ยังไม่ทราบให้รายงานว่าไม่ทราบ อะไรที่ยังไม่ชัดเจนก็ให้ระบุว่า “ประมาณ”

2) พอเพียง โดยหลักการรายงานแล้วจะต้องครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อใด (WHEN)
- (2) ใคร (WHO)
- (3) ทำอะไร (WHAT)
- (4) ที่ไหน (WHERE)
- (5) ทำไม (WHY)
- (6) อย่างไร (HOW)

3) ทันเวลา หากรายงานข่าวล่าช้าไม่ทันการณ์ แม้จะถูกต้อง พอเพียง ก็ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ บางครั้งข่าวสารที่ถูกต้องแม้ว่าไม่ครบถ้วนทุกประเด็นก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์เบื้องต้นได้

4) ใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่รวบรวมหรือรายงานนั้น จะต้องมีประโยชน์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงาน เช่น สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ การวางแผน หรือรวบรวมไว้เป็นหลักฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต

1.4.3 การรายงานหน่วยเหนือ แจ้งหน่วยรอง หรือหน่วยข้างเคียงและการกระจายภายใน หน่วยจะกระทำเมื่อข่าวสารผ่านการวิเคราะห์หรือออกมาเป็นข่าวกรองแล้ว (เป็นการใช้ประโยชน์) มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ข่าวนั้น ถูกต้อง (หรือมีความน่าเชื่อถือ) ครบถ้วน ทันเวลา ใช้ประโยชน์
- 2) กำหนดรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมทั้งนี้เป็นไปตามหลักนิยมและระเบียบปฏิบัติของแต่ละหน่วย
- 3) คำนึงความต้องการของหน่วย ที่รับรายงานหรือรับแจ้งว่าต้องการข่าวสารในระดับใด เมื่อใด ด้วยวิธีการใด ฯลฯ

ประเภทของการรายงาน

- 1) การรายงานด่วน เป็นรายงานข่าวตามหัวข้อข่าวสารที่สำคัญ เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญมีคุณค่าซึ่งต้องรายงานในทันที รายงานด่วนจะต้องส่งออกไปด้วยวิธีการสื่อสารที่รวดเร็วที่สุด ทั้งนี้ ต้องมีการรักษาความปลอดภัยตามความจำเป็น
- 2) รายงานตามวงรอบ เป็นการรายงานข่าวตามกำหนดเวลา เช่น รายงานประจำวัน รายงานประจำสัปดาห์ รายงานรอบ 1 เดือน โดยรูปแบบจะเป็นไปตามแต่ละหน่วยงาน กำหนดการรายงานประจำวันนั้น เรื่องที่รายงานไม่ควรเป็นรายละเอียดเหมือนกับรายงานด่วนที่รายงานไปแล้ว นอกจากกรณีที่มีการแก้ไขหรือมีรายละเอียดเพิ่มเติม
- 3) รายงานข่าวกรอง กระทำตามโอกาสอันควร ไม่มีกำหนดแน่นอน ใช้เครื่องมือส่งข่าวที่เร็ว รายงานข่าวกรองจะมีข้อสรุปของฝ่ายข่าวกรองติดไปด้วย
- 4) รายงานข่าวกรองเพิ่มเติม กระทำตามคำร้องขอของหน่วยใช้ เพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดในรายงานข่าวกรอง (ปกติ)

2. การบูรณาการด้านการข่าว

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการบูรณาการด้านการข่าว ช่วง พ.ศ. 2548 – 2551

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2548

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2548 พบว่ามีการประชุม 1 ครั้ง ซึ่งประชุมประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) สถานการณ์ในปัจจุบันของการก่อความไม่สงบ

- 2) สถานการณ์ในภาพรวม
- 3) แนวทางดำเนินงานของกลุ่มก่อความไม่สงบในปัจจุบันและอนาคต
- 4) การประเมินศักยภาพของกลุ่มก่อความไม่สงบ
- 5) แนวโน้มการปฏิบัติของกลุ่มก่อความไม่สงบ

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในปัจจุบันของการก่อความไม่สงบ

โดยภาพรวมของสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ขณะนี้ถือว่าจำนวนครั้งของการก่อเหตุ และความรุนแรงได้ลดลงอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเทียบกับในห้วงเวลาเดียวกันของปีก่อน หรือในไตรมาสที่ผ่านมา แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าจะไม่เกิดเหตุรุนแรง หรือเหตุขนาดใหญ่ เพราะโครงสร้างสังคมเรื่องการใช้ความรุนแรงยังมีอยู่ และกลุ่มก่อความไม่สงบมีขีดความสามารถที่จะเลือกลงมือก่อเหตุ และเชื่อว่กำลังปรับแผนเพื่อตอบโต้ฝ่ายรัฐอย่างแน่นอน

อย่างไรก็ดี ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การก่อเหตุในช่วงนี้ลดลงอย่างเห็นได้ชัดคือการรุกของฝ่ายเราอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันกลุ่มก่อความไม่สงบก็เพลี่ยงพล้ำจนทำให้เราสามารถขยายผลได้มากขึ้น

2) สถานการณ์ในภาพรวม

ก่อน พ.ศ. 2548 ขบวนการแบ่งแยกดินแดนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีมานานแล้ว โดยเป็นต่อผู้ตั้งถิ่นฐานเพื่อต่อต้านอำนาจรัฐจากส่วนกลางของกลุ่มอำนาจเดิม เริ่มตั้งแต่บรรดาเจ้าเมืองต่าง ๆ ทางฝ่ายรัฐได้ปราบปราม และใช้วิธีการด้านมวลชนจนเหลือกองกำลังติดอาวุธจำนวนหนึ่งเคลื่อนไหวในเขตป่าเขา นิยมการชุมนุมเรียกค่าคุ้มครองด้วยการลักพาตัวไปเรียกค่าไถ่ แต่ปัจจุบันตรงกันข้าม เพราะเป็นขบวนการแบ่งแยกดินแดนสายพันธุ์ใหม่ที่มีทั้งใจอุดมการณ์ มีเครือข่ายจากภายนอก มีเรื่องการเมืองและผลประโยชน์มาเกี่ยวข้อง พร้อมกับมีกระแสโลกคอยเสริมเติมพลังการต่อสู้ (กระแสการต่อสู้เพื่ออิสลามเรื่องสหรัฐ ฯ บุกอัฟกานิสถาน กระแสการได้รับเอกราชของติมอร์ตะวันออก อาเจาะห์ สหรัฐ ฯ บุกอิรัก/ส่งทหารไทยไปช่วย และการก่อการร้ายสากลมีกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาค เช่น เจไอ ในอินโดนีเซีย และอิสลามโมโร ในฟิลิปปินส์)

จุดที่เห็นชัดเจนของขบวนการในยุคนี้คือ การปล้นปืนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีการยิงตำรวจตามป้อมขโมยปืนพก ปล้นปืนอุทยานแห่งชาติ ปล้นปืนหน่วยทักษิณพัฒนา ตลอดช่วงปี

2546 และปล้นปืนกองพันพัฒนาที่ 4 อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2547 ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการประกาศตัวกลุ่มก่อความไม่สงบสายพันธุ์ใหม่ นำไปสู่ความคิดที่จะการจัดตั้งหน่วยงานพิเศษขึ้นในพื้นที่คือ กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ในที่สุด

ขบวนการแบ่งแยกดินแดนสายพันธุ์ใหม่นี้เป็นการฉีกกำลังของคนรุ่นเก่ากับคนรุ่นใหม่ นำโดยกลุ่มครูสอนศาสนา ที่เรียกเป็นภาษาอาหรับว่า อูस्ताซ จำนวนหนึ่ง เบี่ยงเบนคำสั่งของพระมหาคัมภีร์ อาศัยเงื่อนไขดั้งเดิมทางประวัติศาสตร์ และข้อผิดพลาดของรัฐ (ซึ่งไม่ปฏิเสธว่ามีอยู่จริง และที่ผ่านมารุนแรงมากจนฝังอยู่ในความทรงจำ และความรู้สึกของประชาชน) ปลุกความเชื่อและพลังศรัทธาจากเยาวชน จนเกิดความห้าวหาญ ฮึกเหิม คิดทำงานใหญ่อย่างไม่เกรงกลัว ถึงขั้นคิดว่าชีวิตของตัวเองไม่มีความหมาย การสูญเสียชีวิตเพื่อศาสนาเป็นงานยิ่งใหญ่เพื่อตัวเองและคนในครอบครัวจะได้กุศลสูงสุดจากพระผู้เป็นเจ้า

ขณะเดียวกัน โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม ที่เข้มแข็ง ในการปลุกฝังความคิด ความเชื่อ เชื่อฟัง และคล้อยตามผู้นำ และทัศนคติที่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรง และแนวร่วมของกลุ่มก่อความไม่สงบในตำบลหมู่บ้าน คอยยุยงตอกย้ำเพื่อให้ชาวไทยมุสลิมทั่วไปเกิดความรู้สึกเกลียดชัง โดยมีแนวคิดเรื่องรัฐปัตตานี และอิสลามบริสุทธิเป็นจุดสำคัญของการปลุกระดมให้เห็นว่าไทยเป็นศัตรู รัฐบาลและชาวไทยพุทธเป็นผู้รุกราน มีการฝึกอาวุธเพื่อก่อวินาศกรรมช่วยกันสร้างสถานการณ์ ทำให้การอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนาและวัฒนธรรมลำบาก ทั้งที่ดินแดนแห่งนี้มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมมาตั้งแต่ในอดีต

ทั้งนี้ยังไม่นับรวมกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่น และการเมือง ซึ่งแสวงประโยชน์จากปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้น เพื่อการดำรงอยู่ของธุรกิจผิดกฎหมาย และอำนาจ/บารมีทางการเมือง ซึ่งเป็นตัวกระตุ้น หรือสนับสนุนการก่อเหตุในหลายครั้ง

ดังนั้นเหตุร้ายที่เกิดขึ้นจึงมีทั้งที่เป็นอาชญากรรมธรรมดา การก่อเหตุของกลุ่มก่อความไม่สงบ และเรื่องของการแข่งขันทางการเมืองกับอิทธิพลท้องถิ่น

3) แนวทางดำเนินงานของกลุ่มก่อความไม่สงบใน พ.ศ. 2548 และอนาคต

ดังที่กล่าวข้างต้นว่ากลุ่มก่อความไม่สงบมีขบวนการแบ่งแยกดินแดนสายพันธุ์ใหม่ นำโดยครูสอนศาสนาเป็นหลัก นอกนั้นเป็นเรื่องอาชญากรรมธรรมดา การสร้างสถานการณ์ของกลุ่มการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์

กลุ่มก่อความไม่สงบ จะทำงานอย่างแยกย่อย มีศิลปะตั้งแต่ เก็งตัวบุคคลที่เคร่งศาสนา ใช้เวลานานกว่าจะชักชวน ตรวจสอบความไว้วางใจ ฝึกร่างกาย/อาวุธ ออกปฏิบัติการจริง

ขณะเดียวกันก็ทำการโฆษณาชวนเชื่อ การสร้างข่าวลือทำลายความน่าเชื่อถือของอำนาจรัฐ โดยการปฏิบัติของแต่ละกลุ่มแต่ละเครือข่ายในระดับตำบล หมู่บ้านและจังหวัดของอำนาจรัฐ โดยมีเป้าหมายที่ต้องการคือ

- ความอ่อนแอของอำนาจรัฐ
- ประชาชนปฏิเสธการให้ความร่วมมือกับฝ่ายรัฐ
- ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ผลบั้นปลายที่ฝ่ายตรงข้ามมุ่งประสงค์ เชื่อว่าเป็นการบ่อนทำลายเพื่อให้เกิด

การลุกฮือของประชาชนจนกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน

กลุ่มผู้มีอิทธิพล มีเครือข่ายดำเนินการอย่างกว้างขวาง ประกอบด้วย

- ระดับแกนนำ ที่เป็นข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น นักการเมือง นักธุรกิจ/พ่อค้า ประชาชน
- ระดับแนวร่วมหรือผู้สนับสนุนที่เป็นข้าราชการและนักการเมืองในระดับต่าง ๆ

และ

- ระดับเครื่องมือสนับสนุนที่ประกอบด้วยมือปืนรับจ้างและนักเลง

กลุ่มนักการเมืองและผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และตำบล ถูกแสวงประโยชน์จากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบใช้เป็นเครื่องมือในการขยายเขตอิทธิพลของกลุ่ม ขณะเดียวกันกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบยังแอบแฝงเข้ามาดำรงตำแหน่งแทนด้วยการสนับสนุนของมวลชนในพื้นที่ เพื่อสร้างฐานอำนาจและการขยายพื้นที่ปกครอง ก่อนขยายไปสู่ฐานอำนาจในระดับสูงต่อไป

กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจผิดกฎหมาย ประกอบด้วย

- ผู้ประกอบการธุรกิจผิดกฎหมายเพื่อแสวงหารายได้ ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ เช่น ค้ายาเสพติด น้ำมันเถื่อน แรงงานเถื่อน สินค้าหนีภาษี บ่อนการพนัน อาวุธสงคราม
- ผู้ประกอบการธุรกิจผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ในลักษณะแสวงประโยชน์จากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ และจากความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน โดยเป็นสมาชิกมีญาติพี่น้องเกี่ยวข้อง มีธุรกิจมือปืนรับจ้าง เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ไปทำธุรกิจในพื้นที่ จึงทำให้ง่ายต่อการถูกนำไปเกี่ยวข้องกับการก่อเหตุร้ายได้

4) การประเมินศักยภาพของกลุ่มก่อความไม่สงบ

การดำรงอยู่ของกลุ่มก่อความไม่สงบมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน สามารถดึงมวลชนให้อยู่เคียงข้าง ประเมินได้ดังนี้

จุดแข็งของกลุ่มก่อความไม่สงบ มี 4 ด้าน คือ

(1) ด้านความรู้ของกลุ่มก่อความไม่สงบ กลุ่มก่อความไม่สงบรู้จักประชาชนในท้องถิ่น สามารถควบคุมประชาชนได้ด้วยการข่มขู่ อ้างอุดมการณ์ และสร้างความสับสนไม่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐ รู้ว่าพื้นที่ตำบล/หมู่บ้านใดตนมีอิทธิพลเหนือประชาชน รู้จักภูมิประเทศดีกว่าเจ้าหน้าที่ เมื่อก่อเหตุแล้วสามารถหลบหนีได้เร็ว หลีกเลี่ยงการสูญเสียชีวิต หรือสามารถกำหนดจุดชุมนุมยิงวางระเบิดสังหารเจ้าหน้าที่

(2) ด้านการข่าวของกลุ่มก่อความไม่สงบ รู้แนวทางแก้ไขปัญหาของฝ่ายเราอย่างดี นำไปสู่แผนตอบโต้ฝ่ายเราอย่างได้ผล รู้ที่ตั้ง การวางกำลัง การเคลื่อนไหวของฝ่ายเรา จุดอ่อน จุดแข็งของฝ่ายเรา รู้รักษาความลับของฝ่ายตน

(3) ด้านกำลังคน กำลังคนส่วนหนึ่งมีการฝึกมาอย่างดี กำลังคนมีทักษะในการปฏิบัติการ และกำลังคนมีจิตใจและอุดมการณ์สูง

(4) ด้านยุทธวิธี เป็นฝ่ายรุก ริเริ่มตลอดเวลา (มักเป็นฝ่ายริเริ่มก่อน จึงเลือกเวลาและสถานที่ปฏิบัติการได้) วางแผนอย่างดีก่อนปฏิบัติการ เลือกเป้าหมายที่มีโอกาสสำเร็จสูง มีการประสานงานระหว่างกลุ่มที่แบ่งงานกันก่อเหตุเป็นอย่างดี (มอบหมายกันว่าใครเป็นกลุ่มยิงกลุ่มซัดขว้างเจ้าหน้าที่) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติได้รวดเร็ว คล่องตัวสูง

ด้านจุดอ่อน

กลุ่มก่อความไม่สงบมีจุดอ่อน ได้แก่ แนวร่วม และมวลชนในวงกว้างยังไม่เหนียวแน่น การเคลื่อนไหวนอกพื้นที่อิทธิพลทำได้ยาก ยังขาดความร่วมมือจากกลุ่มภายนอกประเทศที่สำคัญ เช่น กลุ่มก่อการร้ายสากล และประเทศมุสลิม

5) แนวโน้มการปฏิบัติของกลุ่มก่อความไม่สงบ

กลุ่มก่อความไม่สงบจะมุ่งสร้างสถานการณ์จากจุดอ่อนของฝ่ายรัฐ และพยายามทุกวิถีทางเพื่อการขยายให้เป็นที่ประจักษ์ในระดับสากลต่อไป โดยจะยังคงใช้วิธีการตอบโต้ด้วยยุทธวิธีแบบกองโจร ตามหลักวิชาการที่มีการส่งออกกันอย่างกว้างขวางจากขบวนการก่อการร้าย บทเรียนเหล่านี้เคยเกิดขึ้นแล้วที่คิวบา กัวเตมาลา นิคารากัว หรือแม้กระทั่งการปฏิบัติของพรรคคอมมิวนิสต์ในจีน ที่การก่อเหตุจะเลือกให้หลายวิธีเพื่อให้ได้ชัยชนะ ได้แก่

- การฉีกกำลังระหว่างแนวร่วมชนบท และในเมือง
- จัดตั้งกำลังติดอาวุธ มีการฝึกฝนร่างกาย และฝึกใช้อาวุธ
- ปล้นอาวุธ เพื่อใช้ในขบวนการ และจำหน่ายหารายได้เข้าขบวนการ
- ลอบสังหารเจ้าหน้าที่ สายลับ ข้าราชการ ฝ่ายปกครอง
- ใช้การโจมตีในเมืองเพื่อให้ทหารถอนตัวออกจากชนบทเข้ามาเสริมในเมือง

- วางระเบียบเพื่อสร้างบรรยากาศของความหวาดกลัวให้กับประชาชน เพื่อการโฆษณาชวนเชื่อผ่านสื่อต่าง ๆ ผลพลอยได้ยังส่งผลให้กำลังฝ่ายรัฐไม่กล้าเคลื่อนที่

- สร้างข่าวลือตอบโต้ในเรื่องที่รัฐบาลตั้งใจจะทำให้ดี กลายเป็นร้าย
- กระจายข่าวว่ารัฐบาลทำผิดพลาด เช่น กรณีกรือเซะ ตากใบ
- การทำสงครามประสาท ปลอ่ยข่าวให้คนรู้สึกไม่ปลอดภัย เช่น ปลอ่ยข่าวจะมีการก่อเหตุใหญ่ ข่าวการวางระเบิด/ผลิตระเบิด

สรุปภาพรวมของการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2548 มีการประชุมน้อยมาก ซึ่งไม่สามารถสรุป แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประเมินสถานการณ์ในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เท่าที่ควร ควรจัดให้มีการประชุมมากกว่านี้

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2549

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2549 พบว่ามีการประชุม 8 ครั้ง ซึ่งประชุมประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) การก่อเหตุใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
- 2) สถานการณ์ในภาพรวม
- 3) เหตุการณ์ที่น่าสนใจ
- 4) แนวโน้มของสถานการณ์
- 5) สถานการณ์ที่น่าสนใจ
- 6) ข้อเสนอจากฝ่ายข่าว
- 7) ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับการเมือง
- 8) เรื่องอื่น ๆ

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) การก่อเหตุใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

สรุปภาพรวมการก่อเหตุ

เหตุการณ์เกิดขึ้นดังกล่าวนับว่าเป็นการก่อเหตุก่อวิน ที่ใช้การเผาทรัพย์สินของเอกชนเป็นหลัก ผู้ลงมือก่อเหตุส่วนใหญ่เป็นเยาวชนแนวร่วมกลุ่มก่อความไม่สงบ

วัตถุประสงค์หลักของการก่อเหตุ มีข้อสังเกตว่า ที่ผ่านมากลุ่มก่อความไม่สงบ มักจะเลือกก่อเหตุที่มีนัยสำคัญ ตอบโต้ภาครัฐด้วยวิธีการที่มักคาดไม่ถึง โดยเน้นต่อต้านมาตรการ นโยบาย หรือกิจกรรมสำคัญของภาครัฐ

ลักษณะการก่อเหตุ เป็นการกระทำต่อเป้าหมายที่เข้าถึงและหลบหนีง่าย หลีกเลี่ยงความสูญเสียจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ เชื่อว่าน่าจะเป็นผู้ก่อเหตุรุ่นใหม่หรือแนวร่วมที่ ถูกสร้างขึ้นทดแทนรุ่นที่ถูกจับกุมดำเนินคดี และเข้าร่วมมาตรการปรับทัศนคติกับทางราชการไป ก่อนหน้านี้

ช่องว่างฝ่ายรัฐที่ผู้ก่อเหตุเล็งเห็น และเลือกก่อเหตุกับเสา/กล่อของควบคุมสัญญาณ โทศพิทที่มีือถือ คือ การวางกำลังของเจ้าหน้าที่จะยึดถือแนวทางในการเกาะติดพื้นที่ เกาะติดมวลชน มุ่งพิทักษ์รักษาชีวิตประชาชนในหมู่บ้านเป็นหลัก จึงเป็นช่องว่างให้กลุ่มก่อความไม่สงบเลือก กระทำต่อเป้าหมายตามถนนนอกหมู่บ้าน ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งภาครัฐในการชี้แจงต่อสังคมถึงความรับผิดชอบดังกล่าว

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร มีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

เป้าหมายการก่อเหตุร้ายยังคงเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้ง ตำรวจ ทหาร ครู รวมไปถึงราษฎรไทยพุทธและราษฎรมุสลิมที่ให้ความร่วมมือกับทางการ ขณะที่รูปแบบการก่อเหตุค่อนข้าง หลากหลาย ตั้งแต่การเผา ไพรยตะปูเรือใบ ลอบยิง ยิงรบกวน ลอบวางระเบิด ไปจนถึงการก่อเหตุ เพื่อลวงเจ้าหน้าที่เข้าพื้นที่เพื่อก่อเหตุซ้ำ ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าเหตุระเบิดมีถี่ขึ้นต่อเนื่องทั้งระเบิดจริง ระเบิดปลอม

ทั้งนี้ถึงแม้ว่ารูปแบบการก่อเหตุจะมีความหลากหลาย แต่ก็คือรูปแบบเดิม ๆ ที่ กลุ่มก่อความไม่สงบยังคงวนเวียนนำมาใช้ เพื่อคงสภาพของความไม่สงบในพื้นที่ไว้ แสดงให้เห็น ว่าตลอด 2 ปีที่ผ่านมา แม้จะยังเกิดเหตุร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง แต่จะให้เห็น ได้ว่ากลุ่มก่อความไม่สงบมิได้พัฒนาหรือมีความก้าวหน้าในการต่อสู้แต่อย่างใด ยกเว้นในแง่ของ สังคมจิตวิทยามวลชน ซึ่งกลุ่มก่อความไม่สงบยังคงได้เปรียบอยู่ เนื่องจากมีจุดแข็งที่จะข่มขู่ให้ หวาดกลัว และสร้างความสับสนไม่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐ แต่ภาครัฐและหน่วยปฏิบัติในพื้นที่เข้าใจ

ปัญหาและอยู่ระหว่างการแก้ไขภายใต้ยุทธศาสตร์เอาชนะทางความคิด และการปฏิบัติทางยุทธการที่จะตัดการสนับสนุนทั้งปวงต่อกลุ่มก่อความไม่สงบ ซึ่งต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง

2) เหตุการณ์ที่น่าสนใจ

เหตุยิงใส่บ้านราษฎรไทยพุทธ ซึ่งเป็นความพยายามที่สร้างความหวาดกลัว ความหวาดระแวง เหตุวางระเบิด เพื่อลดความน่าเชื่อถือของฝ่ายรัฐ

เหตุลอบยิงครูสอนศาสนา ทุกครั้งเมื่อมีการยิงครูสอนศาสนา กลุ่มก่อความไม่สงบจะสร้างข่าวลือว่าเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ และมักจะมีเหตุทำร้ายครูเพื่อตอบโต้ต่อมาเสมอ

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) แนวโน้มของสถานการณ์

สถานการณ์การก่อเหตุน่าจะยังทรงตัวต่อไป โดยที่หากการระวังป้องกันไม่เป็นผล เชื่อว่าน่าจะมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากปรากฏข่าวสารเตรียมการก่อเหตุทั้งลอบยิงและวางระเบิดอย่างต่อเนื่อง โดยลักษณะเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ การใช้เด็กและผู้หญิงชุมนุมล้อมเจ้าหน้าที่ขณะเข้าพื้นที่ รวมไปถึงการชุมนุมกักตัวข้าราชการและครูเพื่อต่อรองแลกกับการปล่อยตัวแกนนำสำคัญที่ถูกควบคุมตัว มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ หากมีการดำเนินการของฝ่ายรัฐต่อแกนนำสำคัญในพื้นที่ โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่มีการจัดตั้งเข้มแข็ง

แม้ว่าหน่วยปฏิบัติในพื้นที่จะมีความเข้าใจและตระหนักดีต่อปัญหานี้ โดยมีการสืบสภาพหมู่บ้านก่อนปฏิบัติการ และนำผู้ที่ชาวบ้านให้ความไว้วางใจมาร่วมปฏิบัติในการสร้างความเข้าใจขณะที่เจ้าหน้าที่เข้าพื้นที่แล้วก็ตาม แต่แนวโน้มการเกิดเหตุการณ์ลักษณะเช่นนี้ยังคงมีอยู่ เนื่องจากในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งเข้มแข็งจะมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าแล้ว เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการต่อแกนนำจะต้องเผชิญกับปัญหามวลชนเช่นนี้ติดตามมา โดยที่ฝ่ายรัฐจำเป็นต้องเลือกการควบคุมสถานการณ์ ป้องกันมิให้เกิดเงื่อนไขหากสถานการณ์ลุกลามบานปลาย ดังนั้นความสำเร็จของการดำเนินการขึ้นอยู่กับการสร้าง ความเข้าใจ และการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัย จนกระทั่งถอนกำลังออกจากพื้นที่ จะต้องรวดเร็วจนชาวบ้านไม่มีโอกาสรวมตัว

ทั้งนี้ การใช้มวลชนเพื่อต่อรองหรือตอบโต้การปฏิบัติของฝ่ายเจ้าหน้าที่ เริ่มกลายเป็นเครื่องมือสำคัญของกลุ่มก่อความไม่สงบที่ได้ผล โดยนอกจากใช้วิธีการดังที่เกิดขึ้นมาแล้ว ยังมีความพยายามก่อกระแสนิยมขับไล่หน่วยทหารให้ออกนอกพื้นที่ โดยเฉพาะในกรณีที่กลุ่มแกนนำเริ่มรู้ตัวว่าตนเองตกเป็นเป้าของการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ หรือรู้ว่าเจ้าหน้าที่ พิสูจน์ทราบเครือข่ายของกลุ่มตนหมดแล้ว ก็จะสร้างกระแสให้ชาวบ้านชุมชนประท้วงขับไล่ทหารให้ออกไปจากพื้นที่ กระแสเช่นนี้เริ่มปรากฏขึ้นแล้วบางพื้นที่ และหน่วยในพื้นที่สามารถแก้ไขและชี้แจงได้อย่างทันท่วงที อย่างไรก็ตาม คาดว่าจะเกิดกรณีเช่นนี้อีกในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการจัดตั้งมวลชนเข้มแข็ง

อย่างไรก็ดี ในภาพรวมถือว่าเหตุร้ายร้ายวัน เป็นส่วนหนึ่งของสงครามจิตวิทยาที่ฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อฝ่ายเรา เพื่อแสดงความเข้มแข็ง สร้างความหวาดกลัว และยั่วยุให้เราหลงกลตอบโต้ด้วยความรุนแรง ในขณะที่ฝ่ายเรามีเป้าหมายสำคัญคือการยึดครองความคิดของประชาชนที่ไม่เป็นแนวร่วม พยายามใช้ทุกวิถีทางเพื่อปลดอาวุธทางความคิดของผู้ที่เป็นแนวร่วมไปแล้ว และจะได้พยายามมุ่งสู่สถาบันทางศาสนา และการศึกษาเพื่อดึงเยาวชนมาเป็นฝ่ายเราให้มากที่สุด

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

การก่อความไม่สงบในสัปดาห์ที่ผ่านมา และตลอดเดือนเมษายน 2549 กล่าวได้ว่าฝ่ายเราสามารถควบคุมระดับของการก่อความไม่สงบได้ทรงตัวต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อว่าหากไม่มีการจัดการเลือกตั้งที่ฝ่ายเราเปิดช่องว่าง นำไปสู่การลอบสังหารเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจที่ออกมาสนับสนุนการก่อเหตุที่เกิดขึ้นจะเป็นการตอบโต้เฉพาะในพื้นที่ซึ่งฝ่ายเราดำเนินมาตรการเชิงรุกเท่านั้น

2) สถานการณ์ที่น่าสนใจ

ในแง่ยุทธศาสตร์ โดยหลักการต่อสู้กับขบวนการแบ่งแยกดินแดน หรือกลุ่มที่ชัดเจนต่ออำนาจรัฐ ซึ่งมีการช่วงชิงประชาชนเป็นหัวใจในการทำงานนั้น การเอาชนะทางความคิดเพื่อแตกหักระหว่างคำสอน และความเชื่อที่ถูกต้องทางศาสนากับการเบี่ยงเบนหลักศาสนาและ

ประวัติศาสตร์ของกลุ่มก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือว่าได้คืบหน้าไปอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ กลุ่มปัญญาชนมุสลิม (อุศตาท) ตื่นตัวที่จะสนับสนุนภาครัฐมากยิ่งขึ้น หลังจากที่ก่อนหน้านี้มีปัญหาหลายประการเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ไม่คืบหน้า และสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการต่อไปคือความต่อเนื่อง ซึ่งทั้งหมดนี้ฝ่ายรัฐควรดำรงบทบาทจะเป็นพี่เลี้ยงให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลังและผลักดันให้มีกิจกรรมที่ต่อเนื่องตลอดเวลา

นอกจากนี้ประเด็นด้านบวกที่ฝ่ายรัฐได้ดำเนินการคือการแก้ไขปัญหาคูรัฏฐาจารย์ที่รับสมัครเข้ามาแทนข้าราชการครูซึ่งขอย้ายออกนอกพื้นที่ ซึ่งล่าสุดทราบว่ากระทรวงศึกษาธิการเตรียมการที่จะช่วยเหลือแล้ว

ในระดับยุทธการ การก่อเหตุเพื่อก่อความวุ่นวายเลือกตั้ง ถ้าไม่นับการลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ ซึ่งปรากฏตัวเป็นเป้าในหลายพื้นที่ ถ้าเขตใดมีการเลือกตั้ง ก็จะมีการก่อความวุ่นวายเลือกตั้ง และเชื่อว่าเป็นเรื่องประเด็นทางการเมือง โดยเฉพาะการต่อต้านพรรครัฐบาล จึงไม่ต้องการให้มีการเลือกตั้งและต้องการทำร้ายเจ้าหน้าที่ซึ่งออกมาทำงานสนับสนุนการเลือกตั้งเนื่องจากง่ายต่อการเลือกลงมือ

3) แนวโน้มของสถานการณ์

คาดว่าสถานการณ์จะอยู่ในระดับที่ทรงตัว โดยมีปัจจัยทางการเมืองอาจมีการเลือกตั้งใหม่เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการชะลอตัวการก่อเหตุ โดยเฉพาะการก่อเหตุร้ายรุนแรงขนาดใหญ่ในพื้นที่ แม้หวังที่ผ่านมาจะปรากฏว่าข่าวสารการฝึกกลุ่มคนรุ่นใหม่ การขนย้ายวัตถุระเบิด อาวุธปืน ความเคลื่อนไหวของกลุ่มวันรุ่น การระดมทุนในพื้นที่แกนนำและแนวร่วมนานแน่น แต่เชื่อว่ากลุ่มก่อความไม่สงบจะรอจังหวะเวลา และโอกาสที่เหมาะสมในการเลือกลงมือก่อเหตุ เพื่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างมากกว่าที่จะเลือกก่อเหตุในช่วงที่เกิดสัญญาณการทางการเมือง

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

ที่ผ่านมา ฝ่ายรัฐสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดทั้งจากเหตุซึ่งหน้าและขยายผลจนนำไปสู่การตรวจค้น และจับกุมเพิ่มเติมได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมาตรการเชิงรุกและการบังคับใช้

กฎหมายดังกล่าวมีส่วนสำคัญต่อการกระตุ้นให้กลุ่มก่อความไม่สงบพยายามก่อเหตุรุนแรงเพื่อตอบโต้ ได้แก่ การลอบยิงรายวัน การยิงรบกวนฐาน/ซูดลาดตระเวน และการก่อความต่าง ๆ เพื่อทำลายขวัญและสร้างความหวาดกลัวมิให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับทางการ

2) เหตุการณ์ที่น่าสนใจ

เหตุก่อความเหาะเสารับส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือในพื้นที่ แม้ยังไม่สามารถพิสูจน์ทราบวัตถุประสงค์หลักของการก่อเหตุได้ แต่มีข้อสังเกตว่า ที่ผ่านมากลุ่มก่อความไม่สงบมักจะเลือกก่อเหตุใหญ่ โดยมีนัยสำคัญเพื่อตอบโต้มาตรการของฝ่ายรัฐ ซึ่งการเหาะเสารับส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือครั้งนั้น แม้จะเป็นวิธีการใหม่ ๆ ที่ดูเหมือนว่าฝ่ายเราจะคาดไม่ถึง แต่เมื่อพิจารณาจากรูปแบบการก่อเหตุแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นการก่อเหตุที่ฝ่ายในทางปฏิบัติ ใช้อุปกรณ์เพียงไม่กี่ชนิด หลีกเลียงความสูญเสียจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ เชื่อว่าน่าจะเป็นผู้ก่อเหตุรุ่นใหม่หรือแนวร่วมที่ถูกสร้างขึ้นทดแทนรุ่นที่จับกุมดำเนินคดี และเข้าร่วมมาตรการปรับทัศนคติกับทางราชการไปก่อนหน้านี้ แต่ลงทุนสูงในแง่การระดมคนเพื่อก่อเหตุให้ครอบคลุมในเวลาไล่เลี่ยกัน

3) แนวโน้มของสถานการณ์

การก่อเหตุขนาดใหญ่พร้อมกันหลายพื้นที่ ซึ่งต้องมีการระดมแนวร่วมจำนวนมาก ออกทำงาน บางส่วนเป็นมือใหม่ ทำให้ฝ่ายกลุ่มก่อความไม่สงบบางคนถูกจับกุม รวมไปถึงการดักรอของเจ้าหน้าที่ ซึ่งนำไปสู่ความสูญเสียของกลุ่มก่อความไม่สงบมากยิ่งขึ้น จนเกิดการปะทะกัน กลุ่มก่อความไม่สงบจึงมีความเสี่ยงในการสูญเสียจากการก่อเหตุมากขึ้น เชื่อว่าแนวโน้มการก่อเหตุในลักษณะการชุมนุมโจมตีหรือการก่อเหตุขนาดใหญ่ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากแนวร่วมจำนวนมากอาจลดลง

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

การก่อเหตุใหญ่ของกลุ่มก่อความไม่สงบแต่ละครั้ง มักจะปรากฏประมาณ 1 ถึง 1 เดือนครั้งต่อครั้ง เพื่อดำรงสภาพของการก่อเหตุร้ายในพื้นที่เอาไว้ นอกเหนือจากการก่อเหตุรายวัน ขณะเดียวกันเป็นการประกาศศักยภาพของการก่อเหตุที่สามารถก่อเหตุเชื่อมโยงกันได้

ก่อนการก่อเหตุใหญ่แต่ละครั้ง กลุ่มก่อความไม่สงบจะระอคอยกระแส เงื่อนไขและ ฝ้าาคูจุดอ่อนของฝ่ายเรา เพื่อคิดรูปแบบการก่อเหตุใหม่ ๆ จากนั้นกำหนดวันเวลาลงมือ โดยวันลงมือ จะมีนัับสำคัญหรือสัญลักษณ์บางประการ ทั้งนี้ การก่อเหตุใหญ่จะเกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ เงื่อนไขของภาครัฐในการดำเนินมาตรการที่กระทบต่อกลุ่มก่อความไม่สงบ ดังนั้น จำนวนและ ความรุนแรงของเหตุการณ์จึงสะท้อนความสำเร็จของฝ่ายรัฐด้วย

สำหรับการก่อความเผลาเสารับส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือ กลุ่มก่อความไม่สงบ ต้องการแสดงให้เห็นในเบื้องต้นว่าเพื่อต่อต้านนโยบายจัดระเบียบโทรศัพท์มือถือในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ และต่อต้านการจับกุมผู้ก่อเหตุและการดำเนินมาตรการเชิงรุกของฝ่ายรัฐเป็นสำคัญ โดย เลือกลงมือในจังหวัดที่มีการรุกของรัฐเรื่องการต่อต้านความยากจนที่มีบุคคลระดับสูงจัดการ วรรณคดีในพื้นที่ทำให้ทุกฝ่ายเห็นว่าขบวนการยังคงเข้มแข็ง และสร้างความหวาดกลัวได้เสมอ อยางไรก็ตามจะต้องพยายามหาสาเหตุที่แท้จริงต่อ

บทเรียนจากเหตุการณ์ดังกล่าว คือฝ่ายรัฐมีช่องว่างที่ผู้ก่อความไม่สงบสังเกตเห็น ได้แก่ การวางกำลังเกาะติดพื้นที่ เกาะติดมวลชน มุงพิทักษ์รักษาชีวิตประชาชนในหมู่บ้านเป็น หลัก ซึ่งเป็นช่องว่างให้กลุ่มก่อความไม่สงบเลือกกระทำต่อเป้าหมายตามถนนนอกหมู่บ้าน ซึ่งถือ ว่าเป็นข้อได้เปรียบของภาครัฐในการชี้แจงต่อสังคมถึงความรับผิดชอบดังกล่าว

บทเรียนอีกประการหนึ่งคือ ฝ่ายรัฐจำเป็นต้องยกระดับและมาตรฐานในการ ดำเนินงานด้วยมวลชนยิ่งขึ้น เนื่องจากก่อนหน้านี้มีชาวบ้านพบเห็นการซื้อน้ำมันชนิดบรรจุขวดใน หลายพื้นที่ แต่ไม่มีการแจ้งเตือนให้เจ้าหน้าที่ทราบ แสดงว่าแม้ประชาชนไม่เข้าข้างกลุ่มก่อความ ไม่สงบ แต่ก็ไม่กล้าให้ความร่วมมือกับภาครัฐเหมือนกับก่อนหน้านี้

2) แนวโน้มของสถานการณ์

ทุกครั้งที่ภาครัฐกดดัน กลุ่มก่อความไม่สงบจะต้องตอบโต้ หรือเมื่อมีมาตรการใด ออกมากลุ่มก่อความไม่สงบก็จะใช้วิธีการตอบโต้ที่ฝ่ายเราคาดไม่ถึง เช่น มีการข่มขู่ให้หยุดงาน วันศุกร์ ทำให้ประชาชนไม่กล้าออกกรีดขาง ขายของ หรือประกอบอาชีพ เริ่มการข่มขู่ ห้ามครูสอน หนังสือด้วย ขณะเดียวกันการใช้เด็ก และผู้หญิงตอบโต้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ยังคงมีอยู่ นอกจากนี้ยังมีการข่มขู่ลูกจ้างโครงการจ้างงานเร่งด่วน ซึ่งฝ่ายเราจะต้องแกะออกมาให้ได้ว่าฝ่าย ก่อความไม่สงบกำลังเคลื่อนไหวโดยมีนัย เพื่อต่อต้านประเด็นใด จะหวังผลอะไรตามมา

3) ข้อเสนอจากฝ่ายข่าว

ฝ่ายข่าวได้เสนอให้มีการวางมาตรการการตอบโต้กลุ่มก่อความไม่สงบ โดยเฉพาะ ในพื้นที่ เส้นทาง หรือถนน ที่มักเกิดเหตุร้ายกับประชาชนทั่วไปอยู่เป็นประจำ โดยวางวางมาตรการ

ที่เป็นระบบ สามารถตอบโต้กลุ่มคนร้ายได้ทันทีเพื่อลดขีดความสามารถและจำกัดพื้นที่การก่อเหตุของกลุ่มก่อความไม่สงบ

จากกรณีการก่อเหตุเผาเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือ ควรเร่งประชาสัมพันธ์ถึงนโยบายภาครัฐที่มุ่งเน้นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามหมู่บ้านอย่างเข้มแข็ง ทำให้กลุ่มก่อความไม่สงบหันมาก่อเหตุต่อเป้าหมายผลประโยชน์ของเอกชนแทนซึ่งสร้างความเดือดร้อนไปทั่วให้กับประชาชน

มาตรการทางด้านจิตวิทยามวลชนในรูปแบบต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการ MASS RECRUITMENT ที่กำลังดำเนินการอยู่ ควรขยายให้ครอบคลุมไปถึงเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มเสี่ยงให้เป็นมวลชนสนับสนุนภาครัฐ มิใช่เจาะจงเฉพาะกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มที่เป็นแนวร่วมฝ่ายก่อความไม่สงบซึ่งจะเป็นการรุกไปข้างหน้า เพื่อป้องกันการสร้างคนรุ่นใหม่ของฝ่ายก่อความไม่สงบขึ้นทดแทนกลุ่มคนที่ภาครัฐดำเนินการไปก่อนหน้านี้

การถอดถอนแกนนำ เมื่อแกนนำผ่านการอบรมโรงเรียนเสริมสร้างสันติสุขกลับเข้าพื้นที่แล้ว จะต้องแยกแยะให้ได้ว่าผู้ที่ผ่านการอบรมจากโรงเรียนฯ เป็นแนวร่วมกลุ่มเสี่ยงธรรมดา หรือแกนนำที่อาจจะปรับเปลี่ยนแนวความคิดในช่วงเวลาไม่กี่วัน หรือเป็นแกนนำระดับกลาง ๆ ที่เริ่มมีแนวคิดมาทางฝ่ายรัฐทั้งก่อนและหลังผ่านการอบรมจากโรงเรียนฯ เพื่อจะได้ปฏิบัติต่อเขาหลังจากกลับเข้าพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง สามารถแสวงประโยชน์ทางการข่าวได้ต่อไป

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 20 – 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

การก่อเหตุร้ายกระจายไปทั่วทั้ง 3 จังหวัด โดยชุมชนไทยพุทธในพื้นที่น่าจะเป็นเป้าหมายการก่อเหตุร้ายในห้วงเวลาต่อไป เฉพาะอย่างยิ่งชุมชนไทยพุทธ ชุมชนตลาดเก่ามีความเคลื่อนไหวรุนแรงมากขึ้น ข่ายงานก่อความไม่สงบ มีความเป็นห่วงไทยพุทธในพื้นที่กับเป้าหมายที่อยากจะทำงานเป็นทีม มีคนคู่ต้นทาง ชี้เป้าหมาย คู่กัน ในบางช่วงไม่เลือกเป้าหมายหรือยาก ไม่หลีกเลี่ยงความสูญเสีย ยอมชนแต่เลือกการใช้ทีมงานที่ฝึกมาดีตามเส้นทางรถไฟ มีการก่อเหตุคึกคักมาก

การปรากฏตัวของทหารในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดการลอบยิง ชุ่มยิง ลอบวางระเบิดมากขึ้น มากที่สุดที่จังหวัดนราธิวาส มีเป้าหมายที่เป็นเป้าหมายอยู่แล้ว รอว่าจะทำเมื่อใด เพื่อวัตถุประสงค์ใด

ข้อสังเกตบางประการของการก่อเหตุร้ายในสัปดาห์ที่ผ่านมาพบว่า พื้นที่เกิดเหตุจะเป็นพื้นที่ตามแนวเส้นทางรถไฟ แต่ยังไม่สามารถระบุได้ว่า มีการใช้เส้นทางรถไฟในการเคลื่อนย้ายอาวุธหรือหลบหนี เนื่องจากเหตุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นเหตุลอบยิงและเกิดในพื้นที่ที่มีแนวร่วมหนาแน่น

2) เหตุการณ์ที่น่าสนใจ

กรณียิงครูเสียชีวิต ก่อนหน้านี้ครูคนนี้เคยถูกทำร้ายและสามารถตอบโต้จนสามารถจับกุมคนร้ายได้ 1 คน และการย้อนกลับมายิงซ้ำจนเสียชีวิตครั้งนี้ เป็นการกลับมาแก้แค้นของผู้ที่หลบหนีไปได้ และยืนยันได้ว่ากลุ่มก่อความไม่สงบไม่เคยปล่อยให้เป้าหมายหลุดรอด หากทำงานพลาดจะย้อนกลับมาเก็บงานภายหลัง (หลายเหตุการณ์เป้าหมายรอด แต่จะถูกตามมาทำร้ายซ้ำ ส่วนจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับเป้าหมายที่จะระวางตัวตลอดเวลาหรือตายใจ) นอกจากนี้ประชาชนชาวไทยพุทธคือเป้าหมายสำคัญและมีชีวิตเสี่ยงอยู่ท่ามกลางอันตราย

นอกจากนี้ยังมีเหตุยิงตำรวจเสียชีวิตในเขตเทศบาลนครยะลา คนร้ายชุ่มยิงทหารชุดคุ้มกันครู เหตุลอบวางระเบิดขณะเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบที่เกิดเหตุ เป็นต้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มก่อความไม่สงบมีบัญชีเป้าหมายอยู่ในมือและระเบิดที่ประกอบไว้แล้ว พร้อมจะตอบโต้ได้ตลอดเวลา

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา เหตุรุนแรงอยู่ในระดับทรงตัว ขณะที่ความพยายามก่อเหตุก่อวินในลักษณะทำร้าย และช่มชู่คนไทยพุทธชัดเจนขึ้น โดยลักษณะการก่อเหตุแสดงถึงการช่มชู่อย่างชัดเจน เพราะคนร้ายใช้การลอบวางเพลิง พร้อมทั้งยังเข้าไปในบ้านพักไม่หวังผลว่าจะมีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต ซึ่งการก่อเหตุในลักษณะดังกล่าวเชื่อว่า จะยังเกิดขึ้นต่อไปอีกระยะหนึ่ง เนื่องจากช่มชู่คนไทยพุทธ และบ้านเรือนราษฎรไทยพุทธที่กระจาย

อยู่ทั่วไป เป็นเป้าหมายที่โจมตีง่าย มีคนน้อย และขีดความสามารถในการป้องกันตัวเองอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ กลุ่มก่อความไม่สงบน่าจะคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าแล้วว่าเมื่อชุมชนไทยพุทธอ่อนแอ จึงก่อการกบฏเพื่อบีบให้ต้องส่งกำลังไปคุ้มครอง หวังผลให้ฝ่ายเราเปิดช่องว่างพื้นที่อื่น เพื่อถ่ายต่อการลงมือที่ไม่สูญเสีย ซึ่งฝ่ายเราน่าจะวางแผนเพื่อสกัดกั้นได้

อย่างไรก็ตาม การก่อเหตุขนาดใหญ่และเหตุสะเทือนขวัญเพื่อให้ฝ่ายเราตอบโต้รุนแรงยังเป็นเป้าหมายหลักของกลุ่มก่อความไม่สงบที่มีโอกาสเกิดขึ้นเสมอ หากฝ่ายเราขาดการระมัดระวังที่ดีและคาดไม่ถึง

2) สถานการณ์ที่น่าสนใจ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ระยะต้นเดือนที่ผ่านมา จังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ซึ่งต้องเฝ้าระวังมากที่สุด เนื่องจากลักษณะของการก่อเหตุเป็นความพยายามที่จะให้เจ้าหน้าที่กระจายกำลังกันออกไปประจันเหตุ ไม่ให้รวมตัวกัน เปิดช่องว่างในการควบคุมพื้นที่ เห็นได้จากตั้งแต่การก่อเหตุก่อการกบฏพร้อมกัน 40 เหตุการณ์ และการก่อเหตุต่อชุมชนไทยพุทธในสัปดาห์ที่ผ่านมา ทั้งนี้จากการวิเคราะห์การก่อเหตุในลักษณะดังกล่าวพบว่า มักจะทำเมื่อพร้อมเต็มที่ทั้งผู้ลงมือและแนวร่วมสนับสนุนในหมู่บ้าน โดยการก่อการกบฏจะหลีกเลี่ยงการปะทะกับเจ้าหน้าที่ เพราะคนลงมือยังเป็นมือใหม่ ทั้งนี้จะเลือกช่วงเวลาก่อเหตุเมื่อเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติภารกิจไปแล้ว (ช่วงใดเจ้าหน้าที่ออกหัวค่ำจะลงมือดึก/เจ้าหน้าที่ออกดึกจะลงมือหัวค่ำ)

สถานการณ์ในจังหวัดนราธิวาส จะต้องเตรียมการป้องกันการลอบวางระเบิดต่อไป เพราะข่าวสารการประกอบระเบิด การออกตระเวนสำรวจพื้นที่ของกลุ่มวัยรุ่น และการปรากฏตัวของแกนนำสำคัญที่กลับเข้ามาจากมาเลเซียยังมีอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ต้องระวังคือระเบิดแสวงเครื่องที่ติดตั้งมาในรถจักรยานยนต์ โดยเป้าหมายการก่อเหตุคือเจ้าหน้าที่รัฐแบ่งออกเป็นพื้นที่ในเมือง เป้าหมายจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่ไปรับประทานอาหารหรือไปทำธุระอื่น ๆ เช่น ธนาคาร ไปรษณีย์ ส่วนพื้นที่รอบนอกซึ่งฝ่ายรัฐส่งกำลังเข้าพื้นที่จำนวนมาก ทำงานอยู่ท่ามกลางพื้นที่อิทธิพลของกลุ่มก่อความไม่สงบ จึงทำให้เป็นเป้าหมายที่ลงมือง่าย และไม่เสี่ยง

พื้นที่ด้านจังหวัดยะลา พื้นที่เคลื่อนไหว ซึ่งหน่วยต่าง ๆ ควรเฝ้าติดตาม คือรอยต่อระหว่างจังหวัด โดยพบการเคลื่อนไหวทั้งช่องสุ่มบุคคล และเตรียมอาวุธ การลงมือทั่วไปจะยังคงกระทำต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ/ทหารและครูในพื้นที่ซึ่งขาดการระมัดระวังเช่นเดิม

3) ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

ปรากฏข่าวสารการขึ้นนำจากกลุ่มผู้นำศาสนาในพื้นที่ ว่าในการใช้สิทธิเลือกตั้งใน กากบาทในช่องไม่ประสงค์ลงคะแนน นอกจากนี้ยังจะมีการก่อเหตุเพื่อข่มขู่ไม่ให้ประชาชนออกมา ใช้สิทธิในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลอบวางเพลิง วางระเบิดสถานที่ลงคะแนน

4) เรื่องอื่น ๆ

การประสานงานและตรวจสอบข่าวสารของประชาคมชาวกรองในพื้นที่ เชื่อว่า โครงสร้างกลุ่มก่อความไม่สงบที่ฝ่ายเราสามารถติดตามพิสูจน์ทราบได้ในหลายโอกาส โครงสร้าง รวมและภารกิจของระดับแกนนำหมู่บ้าน ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจสอบร่วมกันถึงการจัดตั้ง โครงสร้างระดับอำเภอ

สรุปภาพรวมของการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดน ภาคใต้ พ.ศ. 2549 มีการประชุมบ่อยมาก ทำให้หน่วยงานความมั่นคงสามารถสรุป แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และประเมินสถานการณ์ของกลุ่มก่อความไม่สงบจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ระดับหนึ่ง

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2550

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2550 พบว่า มีการประชุม 2 ครั้ง ซึ่งประชุมประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) แนวโน้มสถานการณ์
- 2) การปฏิบัติด้านการข่าวที่สำคัญ
- 3) สถานการณ์ในภาพรวม
- 4) มาตรการประกาศห้ามออกนอกเคหะสถาน
- 5) บทบาทของต่างประเทศในปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 6) แนวความคิดในการแก้ไขปัญหา

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมี ประเด็นสำคัญดังนี้

1) แนวโน้มสถานการณ์

การก่อเหตุร้ายยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยที่ จังหวัดยะลา ยังคงเกิดเหตุลอบยิง ในเขตอำเภอเมืองบ่อยครั้ง ขณะที่ จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่ อำเภอโคกโพธิ์ เป็น

ส่วนใหญ่ ส่วนจังหวัดนครราชสีมา เกิดขึ้นในพื้นที่เดิม เช่น อำเภอเมือง อำเภอหรือเสาะ อำเภอสุไหงปาดี และ อำเภอระแงะ

สำหรับข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกลุ่มก่อความไม่สงบ ยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่อง ซึ่งบางข่าวสารมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และบางพื้นที่มีปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวย จึงมีโอกาสที่จะเกิดเหตุในพื้นที่

2) การปฏิบัติด้านการข่าวที่สำคัญ

สำหรับการปฏิบัติด้านการข่าวที่สำคัญ ฝ่ายข่าวได้แจ้งเตือนข่าวสารให้กับฝ่ายกำลังอย่างต่อเนื่อง จนนำไปสู่การตรวจค้นและได้อาวุธสงครามจำนวนหนึ่งในที่สุด

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2550

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทวีความรุนแรงมากขึ้น และยังไม่มีความโน้มถ่วงความรุนแรงจะลดลงในอนาคตอันใกล้ ขณะเดียวกันการที่รัฐบาลนำนโยบายสมานฉันท์และแนวทางสันติวิธีมาใช้ ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 เป็นต้นมา แม้จะเป็นแนวทางที่ประชาชน ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำทางศาสนาในพื้นที่ รวมทั้งประชาคมระหว่างประเทศให้การสนับสนุน และเห็นว่าเป็นแนวทางที่ถูกต้อง สามารถจะช่วยเหลือคลี่คลายปัญหาความไม่สงบได้อย่างแท้จริง แต่ก็เป็นตัวเร่งให้กลุ่มก่อความไม่สงบเพิ่มการปฏิบัติการมากขึ้น เพราะหากไม่ตอบโต้ กลุ่มก่อความไม่สงบเกรงว่ากลุ่มของตนจะตกเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ในที่สุด

ในด้านยุทธวิธีของกลุ่มก่อความไม่สงบ ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก จากเดิมที่มุ่งเน้นการโจมตีเป้าหมายของทางราชการ เช่น กองกำลังทหาร/ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง โดยในปัจจุบันหามุ่งเน้นการทำร้ายราษฎรไทยพุทธ ครู พระ รวมทั้งราษฎรไทยมุสลิม ที่ให้ความร่วมมือกับรัฐ รวมทั้งเป้าหมายที่เป็นสัญลักษณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งการปฏิบัติการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นยุทธศาสตร์และยุทธวิธีของกลุ่มก่อความไม่สงบอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่

(1) การยกระดับความรุนแรงของการก่อเหตุ โดยการก่อเหตุที่เน้นในเชิงคุณภาพ หรือการสร้างควมเสียหายให้มากขึ้น เพื่อสร้างความหวาดกลัว และความระส่ำระสายในหมู่ ประชาชนจนทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่รัฐ

(2) การปฏิบัติการยั่วยุให้ฝ่ายรัฐต้องหันมาใช้มาตรการตอบโต้ที่รุนแรงต่อกลุ่ม ก่อความไม่สงบ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติการ จนเป็นเงื่อนไขให้กลุ่มก่อความไม่สงบสามารถนำไปแสวงประโยชน์ทางการเมืองและการโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาคมระหว่างประเทศ รวมทั้งองค์กรอิสลามโลกยื่นมือเข้ายุ่งเกี่ยวกับปัญหา

(3) สร้างสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การเกิดสงครามทางศาสนา/เชื้อชาติ โดยเริ่ม จากการทำให้ประชาชนชาวไทยพุทธกับชาวไทยมุสลิมเกิดความหวาดระแวงหรือตอบโต้ล้างแค้น กัน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะชักนำให้กลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงหรือกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศ เข้าแทรกแซงสถานการณ์ จนรัฐบาลไม่สามารถควบคุมได้

ยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่รัฐบาล ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเน้นไปที่การเอาชนะจิตใจประชาชน การสร้างความเข้าใจกับ ประชาคมโลก และการต่อสู้กับกลุ่มก่อความไม่สงบโดยยึดการปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายเป็น เกณฑ์นั้น นับเป็นยุทธศาสตร์ที่ถูกต้อง และประเทศประชาธิปไตยทั่วไปต่างให้การยอมรับ แต่ ปัญหาสำคัญ คือแนวทางดังกล่าวต้องอาศัยเวลา ปัญหาเฉพาะหน้าที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการ คือ จะต้องหาทางยุติการก่อเหตุร้ายรายวันให้ได้โดยเร็วที่สุด ควบคู่ไปกับการเร่งแก้ไขปัญหา ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในพื้นที่ซึ่งเริ่มมีความหวาดระแวงกัน โดยเฉพาะชาวพุทธกับชาว มุสลิมซึ่งจะนำไปสู่ความแตกแยกทางเชื้อชาติและศาสนาที่กำลังขยายตัวไปขณะนี้

2) มาตรการประกาศห้ามออกนอกเคหะสถาน

การประกาศห้ามออกนอกเคหะสถานที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ประกาศใช้เมื่อ 15 มีนาคม 2550 ในพื้นที่ อำเภอยะหา และอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา นับว่ามีส่วนช่วยยับยั้งการก่อเหตุร้ายรายวันในพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งช่วยให้เจ้าหน้าที่ทหาร/ตำรวจ สามารถจำแนกคนดีและคนร้ายได้ง่าย โดยไทยพุทธมีความเห็นสนับสนุนมาตรการดังกล่าว โดย เชื่อมั่นว่าจะช่วยคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้มากขึ้น ส่วนไทยมุสลิม ไม่คัดค้าน ไม่ต่อต้านแต่ไม่เห็นด้วยทุกเรื่อง เช่น การรายงานคนนอกพื้นที่ที่เข้ามาอาศัยและการห้ามออกนอก เคหะสถาน

ความพยายามที่จะก่อให้เกิดความแตกแยกทางศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เริ่มปรากฏครั้งแรกเมื่อปี 2547 จากกรณีกลุ่มก่อความไม่สงบใช้มีดฟันศีรษะพระสงฆ์ขณะ

บิณฑบาต หลังจากนั้นกลุ่มก่อความไม่สงบก็พยายามขยายความขัดแย้งต่อไปด้วยการเผาวัดและบ้านเรือนราษฎรไทยพุทธ สังหารชาวไทยพุทธ ซึ่งการปฏิบัติการตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมาเริ่มทำให้ความรู้สึกระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิมเกิดความไม่ไว้วางใจกันมากขึ้น จนในระยะหลังได้พัฒนาไปสู่การตอบโต้กันไปมาระหว่างราษฎรทั้งสองฝ่าย

ความสัมพันธ์ของประชาชนในพื้นที่ คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ได้แบ่งระดับความสัมพันธ์ของประชาชนเป็น 2 ระดับ คือ ความสัมพันธ์ในแนวตั้งหรือความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน และความสัมพันธ์ในแนวระดับหรือความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งความสัมพันธ์ในแนวระดับนี้ เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะเลวร้ายลงและล่อแหลมต่อการทำให้เกิดความแตกแยกกันมากขึ้น

มาตรการเฉพาะหน้า จำเป็นต้องเร่งสร้างความเข้าใจระหว่างราษฎรทั้งสองฝ่าย โดยอาจเริ่มจากการสนับสนุนให้ผู้นำระดับท้องถิ่นที่เป็นไทยพุทธกับมุสลิมพบหารือและเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ขณะที่หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องเร่งชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อประสานรอยร้าวระหว่างทั้งสองฝ่าย รวมถึงการลงโทษต่อผู้กระทำผิดไม่ว่าจะเป็นไทยพุทธกับไทยมุสลิม โดยไม่เลือกปฏิบัติ

3) บทบาทของต่างประเทศในปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

การยึดมั่นในดำเนินนโยบายสมานฉันท์ และสันติวิธีของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาชายแดนภาคใต้ ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากประเทศมุสลิม โดยเฉพาะองค์การการประชุมอิสลาม (OIC) ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน ขณะที่องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนก็ปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหาชายแดนภาคใต้ของไทยดีขึ้น รวมทั้งได้กล่าวตำหนิการกระทำที่โหดเหี้ยมของกลุ่มก่อความไม่สงบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินมาตรการเชิงรุกด้านการทูตของไทยประสบผลสำเร็จอย่างมาก อย่างไรก็ตาม รัฐบาลคงต้องหาทางสร้างความเข้าใจกับประชาคมระหว่างประเทศให้มากยิ่งขึ้นต่อไป เพื่อป้องกันการดำเนินความพยายามของกลุ่มก่อความไม่สงบที่จะยกปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้กลายเป็นปัญหาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นความขัดแย้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา

4) แนวโน้มสถานการณ์

การดำเนินมาตรการเชิงรุกของฝ่ายรัฐในช่วงที่ผ่านมา ทั้งการดำเนินนโยบายสมานฉันท์และการปฏิบัติทางยุทธวิธี เช่น ปิดล้อม ตรวจจับ การประกาศห้ามออกนอกเขตเคหะสถาน และการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัย ซึ่งเกิดการตอบโต้ที่รุนแรงดังสถิติที่รายงานข้างต้น

แม้จะแสดงให้เห็นหลายฝ่ายเห็นว่ารัฐมีความเด็ดขาดเอาจริงเอาจังกับการแก้ไขปัญหา แต่ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับประชาชนมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาดังที่กล่าวมาแล้ว

5) แนวความคิดในการแก้ไขปัญหา

กลุ่มที่ก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยความมุ่งหมายเพื่อการแบ่งแยกดินแดนนั้นมีอยู่ โดยอาศัยรากเหง้าของปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปแสวงประโยชน์ได้โดยตลอด คือ 1) ปัญหาจากการที่ประชาชนขาดการศึกษาจนถูกครอบงำทางความคิด 2) ปัญหาความยากแค้นทางเศรษฐกิจจนทำให้วัยรุ่นว่างงานเป็นจำนวนมาก และตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มก่อความไม่สงบ และ 3) ปัญหาความไม่เป็นธรรมทางสังคม อันเกิดจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐที่เป็นปัญหาสะสมมาในอดีต ด้วยเหตุนี้ การแก้ไขปัญหาก็จำเป็นต้องมุ่งเน้นไปที่ต้นตอของปัญหาทั้ง 3 ประการดังกล่าวควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมายที่เด็ดขาดและเป็นธรรม

การแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างส่วนราชการหลายหน่วย อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่จะต้องประสานความร่วมมือกันอย่างเป็นเอกภาพ และผลักดันการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยเป้าหมายของการทำงานของรัฐบาลเพื่อให้บรรลุความสำเร็จคือการเอาชนะจิตใจ

สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้โดยง่ายนั้น เนื่องมาจากระดับขั้นของความรุนแรงที่มีอยู่ 3 ระดับคือ 1) ความรุนแรงระดับผิวดิน หรือความรุนแรงที่เกิดจากการก่อเหตุร้ายรายวัน การตอบโต้ด้วยอาวุธ 2) ความรุนแรงระดับโครงสร้าง ได้แก่ การศึกษา ครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม และ 3) ความรุนแรงระดับทัศนคติ หรือการที่ประชาชนมีความคิดความเชื่อฝังรากลึกว่าการก่อเหตุร้าย หรือการสังหารเพื่อนร่วมชาติ ที่ต่างศาสนาและวัฒนธรรมนั้นไม่เป็นความผิด

การแก้ไขปัญหาก็ต้องมุ่งแก้ไขให้ได้ถึงขั้นของความรุนแรงระดับทัศนคติ โดยแนวรบของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาคือครั้งนี้มี 3 แนวรบสำคัญที่ต้องเดินไปด้วยกัน อย่างคู่ขนานและให้เกิดความสมดุล คือ แนวรบด้านการทหาร แนวรบด้านการแย่งชิงประชาชน และแนวรบด้านการต่างประเทศ

สรุปภาพรวมของการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2550 มีการประชุม 2 ครั้ง นับว่าประชุมน้อยมาก ซึ่งไม่สามารถสรุป แลกเปลี่ยนความคิดเห็นพร้อมทั้งประเมินสถานการณ์ในการแก้ไขปัญหาคือจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เท่าที่ควร

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2551

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2551 พบว่ามีการประชุม 2 ครั้ง ซึ่งประชุมประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) สถานการณ์ในภาพรวม
- 2) สถานการณ์เฉพาะ
- 3) ความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) สถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์ที่ไม่รุนแรงในสัปดาห์ที่ผ่านมา ไม่ได้บ่งชี้ว่าจะเกิดเหตุรุนแรงในสัปดาห์ต่อไปหรือไม่ สิ่งที่จะชี้ว่าจะมีเหตุใหญ่คือข่าวการชน/ผลิตระเบิด การปรากฏตัวของแกนนำในบางพื้นที่ซึ่งในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมายังไม่พบ แต่ก็ไม่ควรประมาท

สิ่งที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษคือ เป็นช่วงของการสับเปลี่ยนกำลังเก่ากับใหม่ ซึ่งที่ผ่านมากลุ่มก่อความไม่สงบจะสร้างเงื่อนไขต่อฝ่ายเรา เช่น การสร้างข่าวเรื่องผู้สาว การปรากฏตัวของผู้แต่งกายคล้ายทหารไปข่มขู่ทำความเสียหาย และการก่อเหตุขนาดใหญ่เพื่อให้เป็นข่าวหากพบว่าหน่วยกำลังที่สับเปลี่ยนเข้ามาใหม่พลังแฝง หรือยังตั้งหลักไม่ได้

การแก้ไขสถานการณ์กรณีการลักลอบเข้าเมืองไปมาเลเซียของคนไทยเชื้อสายมลายู โดยอ้างว่าทนต่อสถานการณ์และความรุนแรงในประเทศไม่ได้ นั้น มีความคืบหน้าในทิศทางที่ดีขึ้น ระยะเวลาที่ทางการมาเลเซียขอให้สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติชี้ขาดต่อเรื่องดังกล่าว เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายเรา อย่างไรก็ตามสิ่งที่ฝ่ายเราจำเป็นต้องตระหนักคือมาตรการรองรับในกรณีที่ทางการมาเลเซียส่งตัวกลับไทย ได้แก่ การดำเนินคดีกับบุคคลที่มีหมายจับ การชดเชย/ตอบแทนครอบครัวที่อ้างว่าได้รับความสูญเสีย และผลกระทบอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์ไม่สงบที่เกิดขึ้น และการให้หลักประกันเรื่องความปลอดภัย ที่จะไม่ถูกสร้างให้เป็นเงื่อนไขทางสังคม (การให้การดูแลหรือการตรวจสอบหลังจากได้รับตัวส่งกลับจากมาเลเซียต้องระมัดระวังมิให้เกิดเงื่อนไขที่นำไปสู่ในการปลุกระดมมวลชนได้) ทั้งนี้ในกระบวนการรับตัวกลับประเทศควรให้กระทรวงการต่างประเทศมีบทบาทสำคัญกว่าที่จะให้ท้องถิ่นดำเนินการเอง

ในประเด็นเดียวกันดังกล่าว ฝ่ายเราจำเป็นต้องนำความจริงเข้าสู่ ต้องสื่อให้ประชาชนระดับรากหญ้าทราบเรื่องดังกล่าว และเข้าใจในสถานการณ์ที่แท้จริงว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมิใช่เกิดจากประชาชนหวาดกลัวการใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินจนต้องอพยพไปมาเลเซีย แต่เกิดจากแนวร่วมกลุ่มโจรอาศัยช่องว่างแสงประโยชน์ รวมทั้งแนวทางที่มาเลเซียดำเนินการต่อผู้ที่หลบหนีเข้าเมือง ก็ได้สุขสบายอย่างที่คิด แต่จะถูกจำกัดเสรีภาพและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ส่วนในทางการข่าวจะต้องรวบรวมข้อมูล/ประวัติของบุคคลที่พิสูจน์ทราบได้แล้ว รวมถึงหมายจับที่มีแจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศหรือสันติบาลมาเลเซียดำเนินการต่อไป

การที่มีหมู่บ้านหรือชุมชนในลักษณะหมู่บ้านปลดปล่อยของกลุ่มก่อความไม่สงบที่ฝ่ายเราเข้าถึงยาก ควรแสวงหาผู้นำท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ที่จะเป็นฝ่ายเราในการตอบโต้กลุ่มก่อความไม่สงบ/แนวร่วมในพื้นที่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางปกครอง หรือการใช้กำลัง แต่ควรสนใจผู้นำทางความคิด เช่น อิหม่าม และโต๊ะครูด้วย เพราะสามารถช่วยในเรื่องการชี้้นำความคิดได้

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2551

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์ที่ไม่รุนแรงที่ผ่านมา ไม่ได้บ่งชี้ว่าจะเกิดเหตุรุนแรงต่อไปหรือไม่ สิ่งที่จะชี้ว่าจะมีเหตุใหญ่คือข่าวการชน/ผลิตรระเบิด การปรากฏตัวของแกนนำในบางพื้นที่ ซึ่งเท่าที่ผ่านมายังไม่พบ แต่ก็ไม่ควรประมาท

สิ่งที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษคือ เป็นช่วงของการสับเปลี่ยนกำลังเก่ากับใหม่ ซึ่งที่ผ่านมากลุ่มก่อความไม่สงบจะสร้างเงื่อนไขต่อฝ่ายเรา เช่น การสร้างข่าวเรื่องซู้สาว การปรากฏตัวของผู้แต่งกายคล้ายทหารไปข่มขู่ทำความเสียหาย และการก่อเหตุขนาดใหญ่เพื่อให้เป็นข่าว หากพบว่าหน่วยกำลังที่สับเปลี่ยนเข้ามาใหม่พลังเหลือ หรือยังตั้งหลักไม่ได้

การแก้ไขสถานการณ์กรณีการลบลอบเข้าเมืองไปมาเลเซียของคนไทยเชื้อสายมลายู โดยอ้างว่าทนต่อสถานการณ์และความรุนแรงในประเทศไม่ได้ นั้น มีความคืบหน้าในทิศทางที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามสิ่งที่ฝ่ายเราจำเป็นต้องตระหนักคือมาตรการรองรับในกรณีที่ทางการมาเลเซียส่งตัวกลับไทย ได้แก่ การดำเนินคดีกับบุคคลที่มีหมายจับ การชดเชย/ตอบแทนครอบครัวที่อ้างว่า

ได้รับความสูญเสีย และผลกระทบอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์ไม่สงบที่เกิดขึ้น และการให้หลักประกันเรื่องความปลอดภัย ที่จะไม่ถูกสร้างให้เป็นเงื่อนไขทางสังคม (การให้การดูแลหรือการตรวจสอบหลังจากได้รับตัวส่งกลับจากมาเลเซีย ต้องระมัดระวัง มิให้เกิดเงื่อนไขที่นำไปสู่ในการปลุกระดมมวลชนได้) ทั้งนี้ในกระบวนการรับตัวกลับประเทศควรให้กระทรวงการต่างประเทศมีบทบาทสำคัญกว่าที่จะให้ท้องถิ่นดำเนินการเอง

ในประเด็นเดียวกันดังกล่าว ฝ่ายเราจำเป็นต้องนำความจริงเข้าสู่ ต้องสื่อให้ประชาชนระดับรากหญ้าทราบเรื่องดังกล่าว และเข้าใจในสถานการณ์ที่แท้จริงว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมิใช่เกิดจากประชาชนหวาดกลัวการให้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องอพยพไปมาเลเซีย แต่เกิดจากแนวร่วมกลุ่มโจรอาศัยช่องว่างแสวงประโยชน์ รวมทั้งแนวทางที่มาเลเซียดำเนินการต่อผู้ที่หลบหนีเข้าเมือง ก็มีได้สุขสบายอย่างที่คิด แต่จะถูกจำกัดเสรีภาพและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ส่วนในทางการข่าวจะต้องรวบรวมข้อมูล/ประวัติของบุคคลที่พิสูจน์ทราบได้แล้ว รวมถึงหมายจับที่มี แจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศหรือสันติบาลมาเลเซียดำเนินการต่อไป

การสร้างเงื่อนไข หรือสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดปัญหาด้านมวลชน เช่นเดียวกับกรณีตากใบ อาจเป็นประเด็นที่กลุ่มก่อความไม่สงบกำลังรอจังหวะเวลา โดยบทเรียนจากปีก่อนกรณีเหตุการณ์ตากใบ จะเห็นได้ว่าเริ่มจากการเปิดประเด็นให้เกิดการรวมตัวของประชาชน โดยเลือกสถานที่ซึ่งสามารถชักนำให้ประชาชนมารวมตัวจำนวนมาก ๆ ได้ หรือที่ซึ่งมีกิจกรรมในพื้นที่อยู่แล้ว ดังนั้นจึงควรให้ความสนใจต่อสถานที่ซึ่งง่ายการชี้ชวน และวางแผนเผชิญเหตุไว้แต่เนิ่น ๆ และต้องระวังเรื่องการจัดตั้งเด็กและสตรีเป็นเกราะกำลังไม่ให้เข้าพื้นที่ด้วย เพราะสามารถเป็นข่าวทางสื่อได้ง่าย ขณะที่เป็นการลดความน่าเชื่อถือของฝ่ายเราไปด้วย

การที่มีหมู่บ้านหรือชุมชนในลักษณะหมู่บ้านปลอดภัยของกลุ่มก่อความไม่สงบที่ฝ่ายเราเข้าถึงยาก หนวดย ควรแสวงหาผู้นำท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ที่จะเป็นฝ่ายเราในการตอบโต้ กลุ่มก่อความไม่สงบ/แนวร่วมในพื้นที่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางปกครอง หรือการใช้กำลัง แต่ควรสนใจผู้นำทางความคิด เช่น อิหม่าม และโต๊ะครู เพราะสามารถช่วยในเรื่องการชี้้นำความคิดได้

การครองความริเริ่ม และมาตรการลวง ยังคงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อไป เนื่องจากกลุ่มก่อความไม่สงบจะไม่ลดละความตั้งใจที่จะก่อเหตุ ซึ่งเหตุรุนแรงที่เชื่อว่าจะถูกเลือกมาทำคือเหตุที่สร้างความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียง และความเชื่อมั่นของฝ่ายเรา โดยเส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะทางรถไฟ และ สะพานรถไฟ จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อไป

2) สถานการณ์เฉพาะด้าน

การหยุดงานวันศุกร์ ดีขึ้นทุกแห่ง ยกเว้นที่ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดยชาวบ้านเชื่อว่าเป็นการเชือดไก่ให้ลิงดู จัดการต่อผู้ที่ไม่เชื่อคำขู่และออกไปกรีดยางในวันศุกร์ แต่โดยภาพรวมแล้วถือว่าสภาพการค้าขายในวันดังกล่าวดีขึ้นเป็นลำดับ

ไม่ควรมองข้ามกองหิน กองทรายริมทาง หรือรถยนต์ที่จอดริมทาง ตามที่มีผู้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าอาจเป็นที่ซุกซ่อนวัตถุระเบิดได้ โดยเฉพาะในเส้นทางเสด็จ อย่างไรก็ตามก็ดีข่าวสารที่หน่วยที่เกี่ยวข้องน่าจะนำไปใช้ประโยชน์ในการปิดล้อมตรวจค้นได้คือ กรณีที่ปรากฏข่าวสารการหายไปของหลักกิโลเมตรในพื้นที่ ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี อาจเป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งกบดานหรือแหล่งผลิตพัฒนาระเบิดหลักกิโลเมตร เมื่อพิจารณาจากสภาพภูมิประเทศ จะพบว่ามีสภาพพื้นที่เหมาะต่อการใช้เป็นที่พักพิง/หลบซ่อน แหล่งผลิตระเบิด และการเคลื่อนไหวเพื่อไปก่อเหตุได้อย่างสะดวก

เหตุระเบิดที่ลดลงในช่วงนี้ ควรตรวจสอบการระเบิดหิน เริ่มดำเนินการหรือยัง มีการเบิกจ่ายของหรือยัง คนร้ายอาจยังรอวัตถุติดอยู่

วัยรุ่น และนักศึกษาในชุมชนเมืองยังคงต้องให้ความสนใจต่อไป หลังจากที่ผ่านมาเราได้ดำเนินมาตรการเชิงรุกต่อข่าวสารว่ากลุ่มวัยรุ่นจะมาเข้าบ้านพักในย่านตลาดเก่า อำเภอเมืองจังหวัดยะลา อย่างผิดสังเกต

3) ความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัดยะลา

สถานการณ์ทั่วไป กลุ่มก่อความไม่สงบยังคงเลือกใช้การยิงเป็นหลัก โดยยังคงระมัดระวังการลอบวางระเบิดต่อเป้าหมายที่มีจุดอ่อนในการป้องกันตนเอง ทั้งครู พระ เจ้าหน้าที่รัฐ และลูกจ้างโครงการจ้างงานของรัฐ โดยพื้นที่เดิมคือ อำเภอเมือง อำเภอบันนังสตา และ อำเภอรามัน จำเป็นต้องเข้มงวดต่อไป ส่วนเส้นทางรถไฟและสะพานรถไฟ ยังมีอาจวางใจ อาจเป็นเป้าหมายของการลอบวางระเบิดได้

จังหวัดปัตตานี

พื้นที่เฝ้าระวังยังเป็นพื้นที่เดิมคือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอยะรัง ยังคงต้องเฝ้าระวังต่อไป ส่วนเป้าหมายยังเป็นกลุ่มเดิมคือ ทหาร ตำรวจ ประชาชน ครู และลูกจ้างโครงการจ้างงานของรัฐ ส่วนเส้นทางรถไฟและสะพานรถไฟ ยังมีอาจวางใจ อาจเป็นเป้าหมายการลอบวางระเบิดได้

จังหวัดนราธิวาส

นอกจากการก่อเหตุด้วยการลอบยิงแล้ว การก่อเหตุด้วยระเบิดมีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นในจังหวัดนราธิวาส ส่วนเส้นทางรถไฟและสะพานรถไฟ ยังมีอาจวางใจ อาจเป็นเป้าหมายการลอบวางระเบิดได้

จังหวัดสงขลา

พื้นที่ใฝ่ระวางยังเป็น อำเภอสะบ้าย้อย และ อำเภอจะนะ เนื่องจากเป็นพื้นที่แนวร่วมหนาแน่น อย่างไรก็ตามลักษณะการก่อเหตุจะยังคงเป็นเหตุก่อควมและลอบยิง

สรุปภาพรวมของการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2551 มีการประชุมบ่อยเกินไป ทำให้หน่วยงานความมั่นคงไม่สามารถสรุปแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประเมินสถานการณ์เหตุร้ายอันเกิดจากกลุ่มก่อความไม่สงบได้เท่าที่ควร หน่วยงานความมั่นคงควรมีการจัดประชุมมากกว่านี้

จากการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยส่วนใหญ่จะกล่าวถึง สถานการณ์ในภาพรวม แนวโน้มของสถานการณ์ สถานการณ์ที่น่าสนใจ เหตุการณ์ที่น่าสนใจ การประเมินศักยภาพของกลุ่มก่อความไม่สงบ แนวโน้มการปฏิบัติของกลุ่มก่อความไม่สงบ เป็นต้น

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "มีหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยข่าวกรองที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการบูรณาการด้านการข่าวกรอง รวมทั้ง ศึกษาวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเสนอแนะรัฐบาลและสภาความมั่นคงแห่งชาติในการรับมือกับปัญหาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังพิสูจน์ทราบเครือข่ายกลุ่มก่อความไม่สงบ แนวโน้มการก่อความไม่สงบที่อาจเกิดขึ้นเพื่อแจ้งเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "มีหน้าที่ 2 ด้าน คือ 1) ภารกิจปกติ เป็นการรวบรวมวิเคราะห์และประสานงานข่าวเพื่อให้รัฐบาลนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจ ตลอดจนแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่และในส่วนกลางนำไปใช้ 2) ภารกิจตามนโยบายรัฐบาล สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เคยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานบริหารและบูรณาการข่าวกรองของ กอ.สสส.จชต. ห้วงปี 2547 – 2549 ปัจจุบันเป็นเจ้าภาพการบูรณาการข่าวกรองในนาม ศป.ช.ภาค 5"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นแกนหลักการบูรณาการข่าวกรอง เพื่อให้ได้ข่าวกรองที่สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายที่ถูกต้อง รวมทั้งยังต้องรวบรวมข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่กระทบต่อการดำเนินของประชาชนและโครงการพัฒนาของรัฐ”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีหน้าที่สืบสวนหาข่าวจากแหล่งข่าวบุคคล เพื่อเข้าถึงเป้าหมายกลุ่มก่อความไม่สงบ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ เพื่อเสนอรัฐบาลไปกำหนดเป็นนโยบายของชาติในการแก้ไขปัญหาต่อไป”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในจังหวัดชายแดนภาคใต้มี 2 รูปแบบ คือ 1) ในอดีตเคยเป็นเจ้าภาพหลักของงานข่าวกรอง อยู่ภายใต้หน่วยงานหลักคือ กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ปัจจุบัน เป็นการบริหารจัดการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ซึ่งสำนักข่าวกรองแห่งชาติสนับสนุนเจ้าหน้าที่และมอบหมายให้ศูนย์ประสานข่าวกรองส่วนหน้าจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นผู้ประสานด้านการข่าว”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลข่าวสารจากประชาคมข่าวกรอง เพื่อนำมาประมวลผล ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์และแจ้งเตือนให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมให้น้อยที่สุด”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทในการประสานงานข่าวกับทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง”

สรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการที่เป็นข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติถึงบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านการบูรณาการด้านการข่าว พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นแกนหลักการบูรณาการข่าวกรอง การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ยังต้องทำการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเสนอหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่นำไปประกอบการตัดสินใจการแก้ไขปัญหาความไม่สงบจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางให้รัฐบาลและสภาความมั่นคงแห่งชาตินำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านความมั่นคงของชาติในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

2. ความเหมาะสมและความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของ จังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีบทบาทด้านการปฏิบัติงานด้านการข่าว การบูรณาการด้านการข่าว ซึ่งมีความเหมาะสมและสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ระดับหนึ่ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเหมาะสมหรือไม่ และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติสามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้เพียงใด พบว่า โดยส่วนใหญ่มองว่ามีความเหมาะสม เพราะสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานข่าวกรองที่มีหน้าที่หลักในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข่าวสาร และให้เป็นข่าวกรองส่งให้หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่นำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งให้รัฐบาลและสภาความมั่นคงแห่งชาตินำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านความมั่นคงของชาติในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ก็มีส่วนน้อยที่มองว่ายังไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานด้านการข่าวหลักของประเทศ แต่ยังไม่สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารได้อย่างเต็มที่ เพราะมีหน่วยงานด้านทหารและตำรวจทำงานในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ เครื่องมือที่ทันสมัย และการไม่มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนทำให้ไม่สามารถทำงานแบบเจาะลึกได้ แต่การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติก็สามารถช่วยแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ในระดับหนึ่ง เพราะ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีข้อมูลข่าวกรองที่ความครอบคลุม มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานความมั่นคง ซึ่งสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาพื้นที่ การเฝ้าระวังเหตุร้าย การป้องกันเหตุรุนแรงและการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในพื้นที่ได้”

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ยังไม่เหมาะสม เนื่องจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานด้านการข่าวหลักของประเทศ แต่ยังไม่สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารได้อย่างเต็มที่ เพราะมีหน่วยงานด้านทหารและตำรวจทำงานในลักษณะเดียวกัน แต่การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงได้ ถ้าหากได้ทำงานอย่างเต็มที่ โดยมีทั้งบุคลากรและงบประมาณ เครื่องมือที่ทันสมัย รวมทั้งมีกฎหมายรองรับการทำงานอย่างชัดเจน ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างมาก”

นักข่าวผู้เชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “มีความเหมาะสม เพราะสำนักข่าวกรองแห่งชาติดำเนินการทางด้านข่าวกรองตามหลักการข่าวกรอง โดยเฉพาะข่าวกรองยุทธศาสตร์และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงได้ เนื่องจากงานข่าวกรองถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ปัญหาความมั่นคงของชาติ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาพื้นที่ การเฝ้าระวังเหตุร้าย การป้องกันเหตุรุนแรงและการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชน”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีความเหมาะสม เนื่องจากผลงานเท่าที่ผ่านมาสามารถแจ้งเตือนถึงการก่อเหตุ ข่าวกรองเชิงรุกในการพิสูจน์ทราบตัวบุคคล/องค์กรที่ก่อเหตุหรือสนับสนุนการก่อเหตุ ขณะเดียวกันด้านการต่างประเทศสามารถชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งแลกเปลี่ยนข่าวสารกับหน่วยข่าวต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา รวมทั้งกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลต่อไป และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขได้ในระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้กลไกในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ต้องสอดคล้องของเจ้าหน้าที่ระหว่างฝ่ายวิเคราะห์กับฝ่ายปฏิบัติการภาคสนามในพื้นที่”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีความเหมาะสมเพราะหน่วยข่าวสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการยับยั้ง การเคลื่อนไหว และทำลายโครงสร้างของกลุ่มก่อความไม่สงบ และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติภาคใต้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้ เพราะก่อให้เกิดการสานสัมพันธ์ ความไว้วางใจ นำไปสู่ความร่วมมือในการแก้ปัญหาร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ “

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาจากแนวทางการบริหารจัดการที่มี กอ.รมน.ภาค 4 และ ศอ.บต. เป็นเจ้าภาพ อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อจำกัดในเรื่องการนำข่าวไปใช้ประโยชน์อยู่บ้าง เนื่องจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านการบริหารจัดการดังกล่าว อาจมีมุมมองด้านการได้ข่าวกรองที่แตกต่างกับทิศทางการรวบรวมข่าว และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสามารถช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้ เนื่องจากข้าราชการเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้เป็นอย่างดี”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีความเหมาะสม เนื่องจากสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์เฉพาะของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ รวมทั้งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2528 และการปฏิบัติหน้าที่

ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหาใน 2 ระดับ คือ การกำหนดนโยบาย และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “หากพิจารณาเฉพาะหน้าที่ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นเพียงหน่วยงานที่หาข่าวเพื่อสนับสนุนหน่วยปฏิบัติการบุคคลภายนอกอาจจะเห็นว่าเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติ การทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติอาจจะมากกว่าการรวบรวมข่าวสาร ซึ่งรวมถึงการเข้าไปร่วมปฏิบัติการจับกุม ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายรองรับหรือคุ้มครองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จึงทำให้บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติกระทำได้เพียงการหาข่าว ทั้งนี้มีขีดความสามารถในการดำเนินงานได้มากกว่านี้ และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหามาได้ได้ เพราะจะมีข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้าน และการที่เจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นกลางและไม่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องจะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ยังมีการประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ จึงสามารถนำเสนอข้อมูลเหล่านี้ให้แก่หน่วยปฏิบัติในพื้นที่ใช้ประโยชน์และฝายนโยบายได้กำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาก็ได้อย่างถูกต้อง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ในปัจจุบันยังไม่มี ความเหมาะสม เนื่องจากเป็นเพียงหน่วยประสานด้านการข่าว ขาดกำลังคนและงบประมาณ จึงไม่สามารถทำงานด้านข่าวเจาะลึกได้ แต่การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้ เพราะงานข่าวมีความสำคัญถ้าสามารถเจาะไปถึงเหตุได้ก็มีข้อมูลนำมาประกอบด้านกลยุทธ์/ยุทธวิธีในการต่อสู้เชิงลึก”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ยังไม่เหมาะสม เพราะกำลังคนที่ปฏิบัติการกิจในพื้นที่น้อยเกินไป แม้จะมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแล้วก็ตาม ประกอบกับกำลังพลส่วนใหญ่อยู่ในส่วนกลาง ทำให้ขาดข่าวสารเชิงลึกในพื้นที่ที่จะนำมาใช้วิเคราะห์และนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคอรัปชัน และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหาก็ค่อนข้างน้อย เพราะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มีจำนวนน้อยและไม่ได้ประสานงานกับหน่วยที่มีข้อมูลกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงที่สมบูรณ์ ทันสมัย อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ข่าวสารที่มีอยู่ไม่ใช่เชิงลึกและไม่ทันเหตุการณ์”

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้มี ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น ขาดการบูรณาการด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคง ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ การไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณ และขาดความรู้ ความเข้าใจใน ภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ดังนี้

- 1) ขาดการบูรณาการด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้
 - 2) ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
 - 3) การไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 - 4) ขาดงบประมาณ
 - 5) ขาดความรู้ ความเข้าใจในภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่
- 1) การขาดการบูรณาการด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัญหาการปฏิบัติงานการข่าวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา คือ การขาดการประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยข่าวความมั่นคง หรือ ขาดการบูรณาการ หรือ ขาดการสนธิ (integration) ข้อมูลทางการข่าวและข่าวกรองที่มีปริมาณมากมายและซ้ำซ้อน จากการที่มีหน่วยข่าวอย่างน้อย 17 หน่วยงาน เข้าไปทำงานอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้อมูลข่าวสารทางการข่าวที่มีจำนวนมากมายที่ต่างหน่วยต่างจัดเก็บไว้ที่หน่วยงานของตนเอง ทำให้เกิดลักษณะข้อมูลที่หลากหลายและต่างคนต่างเสนอผู้สื่อข่าวหรือหน่วยงานต้นสังกัด และ/หรือ บางครั้งละเลยไม่ได้มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข่าวสารซ้ำ วิเคราะห์ และตัดสินใจไปบนข้อมูลข่าวสารเพียงชั้นเดียว แหล่งเดียว หรือหน่วยงานตนเพียงหน่วยเดียว หรือบางส่วนเป็นข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกันในเป้าหมายเดียวกัน ทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากร งบประมาณและเกิดข้อมูลขยะหรือข้อมูลที่ไม่สำคัญจำนวนมาก

หน่วยงานความมั่นคงขาดเอกภาพในการแก้ไขปัญหา การดำเนินงานรักษาความสงบของทางราชการยังมีจุดอ่อนในเรื่องการขาดเอกภาพในการประสานการข่าวและการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานในการทำงานมวลดชน และการปราบปรามการก่อการร้าย แม้ทุกหน่วยงานจะมีแผนการปฏิบัติการและทรัพยากร แต่ยังทำงานในลักษณะต่างคนต่างทำ และแย่งบทบาทกัน ปิดบังข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงระหว่างหน่วยงานความมั่นคง และการทำงานยังมีรูปแบบเชิงรับ ตามแก่เมื่อเกิดเหตุมากกว่าจะทำงานเชิงรุกในการป้องกัน การทำงานด้านการข่าวและงานมวลดชนเพื่อป้องกันและการเตือนภัยก่อนเกิดความไม่สงบไม่ได้ผล ดังนั้น จึงควรสร้างเอกภาพในการทำงานของทางราชการจริงจัง ปรับปรุงการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการรักษาความสงบและหน่วยข่าวให้เกิดเอกภาพ สนับสนุนการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

การปรับวิธีปฏิบัติงานต้องดำเนินการบนพื้นฐานหลักการทำงานที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานนั้นหมายถึงหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องคิด ทำงาน และผลิตรายงานร่วมกัน โดยมีองค์กรข่าวเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารรับรายงาน และผลิตรายงานข่าวกรองส่งให้ผู้ใช้ข่าว หรือผู้กำหนดนโยบาย เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกแผนงานโครงการจะนำไปสู่การสร้างสันติสุขและแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง ไม่ซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยข่าว

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการขาดบูรณาการด้านการข่าว การประสานงานการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวระหว่างหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า กลุ่มผู้บริหารไม่ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว แต่กลุ่มผู้ปฏิบัติการ เห็นว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติขาดการบูรณาการด้านการข่าวกรองภายในสำนักข่าวกรองแห่งชาติและระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านการข่าวกรอง นอกจากนี้การยังขาดการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานความมั่นคงหรือหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การปฏิบัติงานมีลักษณะต่างคนต่างทำให้กับหน่วยของตนเอง เพื่อชิงการได้ประโยชน์ทั้งผู้ได้ข่าวและผู้ใช้ข่าว

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติไม่ได้เป็นเจ้าภาพหลักดังเช่นปี พ.ศ. 2547 – 2549 จึงไม่มีปัญหา/อุปสรรคในทางธุรการหรือการบริหารจัดการ และสิ่งสำคัญในปัจจุบันคือ การขาดบูรณาการข่าวระหว่างหน่วยภายในสำนักข่าวกรองแห่งชาติและระหว่างงานในงานด้านข่าวกรอง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาคือการบูรณาการด้านการข่าวกรอง ในทางปฏิบัติต่างหน่วยต่างรายงานข่าวที่ได้ให้กับหน่วยของตัวเองก่อน เพื่อชิงการได้ประโยชน์ทั้งผู้ได้ข่าวและผู้ใช้ข่าว ภารกิจความสำเร็จในการปฏิบัติการยังขึ้นอยู่กับหน่วยไหนที่เป็นผู้ปฏิบัติ หน่วยนั้น ๆ ก็จะได้ชื่อเสียง รางวัลของผลแห่งความสำเร็จ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การประสานงานด้านข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อจัดทำรายงานที่มีข้อมูลครอบคลุมในพื้นที่ ซึ่งที่ผ่านมาแม้จะมีการจัดตั้งศูนย์ประสานข่าวกรอง (ศป.ข.) แล้วก็ตาม แต่การรวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยยังคงมีปัญหาอยู่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหา/อุปสรรคของสำนักข่าวกรองแห่งชาติคือการขาดการประสานงานกับหน่วยข่าวหลักอื่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานคือการขาดการบูรณาการการปฏิบัติงานกับหน่วยข้างเคียง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาคือเจ้าหน้าที่ขาดหลักการบูรณาการ กรอบแนวความคิดหรือความรู้ที่จะนำมาใช้ในการประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หรือการทำงานในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “หน่วยงานที่ไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ”

2) ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ พบว่า ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร หรือเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อภารกิจที่ต้องรับผิดชอบในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากการทำงานที่ต้องเสี่ยงภัย ความเครียด ความกดดันของเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาในขณะนี้คือ การขาดกำลังพลในการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากการปฏิบัติงานที่เสี่ยงภัยอันตรายของเจ้าหน้าที่”

นักการชาวเชื้อวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาการขาดบุคลากร มีค่อนข้างจำกัด และเจ้าหน้าที่ที่มีความเครียดสูง”

นักการชาวเชื้อวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่มีน้อย ไม่เพียงพอต่อภารกิจที่ต้องรับผิดชอบกว้างเกินไป”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานคือสำนักข่าวกรองแห่งชาติขาดแคลนบุคลากร ซึ่งน่าจะเป็นปัญหาเดียวกับหน่วยงานอื่น ๆ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานคือ การขาดกำลังพลในการทำงานในพื้นที่ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจแล้วไม่มีความสอดคล้องกัน รวมทั้งขาดเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะในการสืบสวน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาบุคลากรที่มีจำนวนน้อย และผู้ที่รับผิดชอบมีภารกิจในด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นการบั่นทอนขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การขาดแคลนบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเชิงลึก”

3) การไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า มีข้าราชการส่วนน้อยที่มีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน คือ ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความเสี่ยงภัย อันตราย ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาคือกฎหมายยังไม่ครอบคลุมให้ความคุ้มครองกับการปฏิบัติการรวบรวมข่าวสารในทางลับบางประเภท อาทิ การใช้เครื่องมือพิเศษ หรือการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การทำงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องใช้การปฏิบัติการลับทุกรูปแบบ แต่ปัจจุบันเจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติยังไม่ได้รับความคุ้มครองจากการปฏิบัติงาน อาจทำให้การปฏิบัติงานไม่สามารถทำได้ อย่างเต็มที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นข้าราชการพลเรือน ในการลงพื้นที่เพื่อปฏิบัติงานนั้นไม่มีกฎหมายรองรับกรณีเกิดข้อผิดพลาดทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่”

4) ขาดงบประมาณ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณ พบว่า ข้าราชการส่วนน้อยมีความเห็นว่า ปัญหางบประมาณที่ได้รับมืออย่างจำกัด ไม่สอดคล้องกับภารกิจที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้รับมอบหมายที่กว้างเกินไป

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาในขณะนี้คือ ปัญหางบประมาณมีน้อย และไม่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบอย่างเต็มที่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาที่สำคัญได้แก่ปัญหาด้านงบประมาณที่มีจำกัด

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณสถานการณ์ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “อุปสรรคที่สำคัญ คือ งบประมาณที่ได้รับ ยังคงอยู่ในระดับใกล้เคียงกับที่ผ่านมาในแต่ละปี ขณะที่ปัญหามีมากขึ้น ซึ่งงบประมาณจะเป็นปัจจัยหลักที่เชื่อมโยงกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือในการหาข่าวที่ยังล้าสมัย ในขณะที่กลุ่มก่อเหตุได้รับงบประมาณจากประเทศในโลกมุสลิมเพิ่มขึ้นในแต่ละปี”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาหลักคืองบประมาณ แต่ภารกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติมีกว้างเกินไป เช่น ติดตามสถานการณ์การก่อเหตุร้าย กลุ่มก่อเหตุร้าย การเมือง มวลชน เศรษฐกิจ เป็นต้น”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคคือปัญหาด้านงบประมาณที่ได้รับมีไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งน่าจะเป็นปัญหาเดียวกันกับหน่วยงานอื่น ๆ “

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงที่ไม่มีอำนาจในการบังคับใช้ตามกฎหมาย”

5) ขาดความรู้ ความเข้าใจในภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่ พบว่ากลุ่มผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความแตกต่างทางด้านภาษาประเพณี และวัฒนธรรม ซึ่งทำให้ข้าราชการไม่มีความประสงค์ที่จะลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาหลักคือ เป็นภารกิจที่เสี่ยงภัย อันตราย ในทุกสมัย รวมทั้งชีวิตความเป็นอยู่แตกต่างด้านประเพณี วัฒนธรรม ทำให้ข้าราชการไม่ประสงค์จะปฏิบัติงานในพื้นที่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “การที่เจ้าหน้าที่ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรม ประเพณี ทำให้การจัดตั้งแหล่งข่าว โดยใช้ข่าวกรองมนุษย์ยังมีน้อยมาก”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “บุคลากรที่ปฏิบัติงานบางคนยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ด้านภาษาอาหรับ ซึ่งประชาชนในพื้นที่ใช้ในชีวิตประจำวัน”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคการทำงานในพื้นที่คือขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษามลายูถิ่น”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาคือเจ้าหน้าที่ไม่มีความเข้าใจในภาษา และศาสนา ต่อการเข้าถึงแหล่งข่าว รวมทั้งไม่มีความชำนาญในพื้นที่”

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น การบูรณาการระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติกับหน่วยงานความมั่นคง การพัฒนาบุคลากร การเพิ่มบุคลากร และการหมุนเวียนบุคลากร การมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ เพิ่มงบประมาณ และการสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ดังนี้

1) การบูรณาการระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติกับหน่วยงานความมั่นคง

- 2) การพัฒนาบุคลากร การเพิ่มบุคลากร และการหมุนเวียนบุคลากร
- 3) การมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่
- 4) เพิ่มงบประมาณ
- 5) การสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการ

1) การบูรณาการระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติกับหน่วยงานความมั่นคง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการบูรณาการระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติกับหน่วยงานความมั่นคงพบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีการบูรณาการในการทำงานเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งภายในสำนักข่าวกรองแห่งชาติและระหว่างหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพราะปัจจุบันมีลักษณะของการทำงานที่ต่างคนต่างทำ ยังไม่มีการบูรณาการเท่าที่ควร

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรปรับปรุงงานการข่าวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการวิเคราะห์ข่าวที่ถูกต้อง แม่นยำ รวมทั้งสนับสนุนความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองว่าเป็นหน่วยงานที่มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นควรขยายบทบาทไปในการสนับสนุนงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งการยุติเหตุรุนแรง การพัฒนา และการต่างประเทศ โดยจะต้องมีการบูรณาการงานของกลไกภายในสำนักข่าวกรองแห่งชาติทั้งระบบและบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อย่างจริงจัง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “หน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้มีหลายหน่วยงานในลักษณะต่างคนต่างทำ ยังไม่มีการบูรณาการ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ต้องพยายามทำให้หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพและสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างแท้จริง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การปฏิบัติงานการข่าวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรเปิดการประสานงานกันอย่างเต็มที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “แนวทางแก้ไขปัญหาคือการเร่งให้มีการบูรณาการของส่วนราชการอื่น ๆ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีการร่วมมือกัน อย่างใกล้ชิดกับหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างแท้จริงของหน่วยงานความ มั่นคง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 13) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “รัฐบาลต้องให้ มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบที่ชัดเจนเกี่ยวกับงานข่าวกรอง ไม่ใช่ต่างหน่วย ต่างทำงาน แม้จะมี การประสานงานในพื้นที่ ก็เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของผู้ปฏิบัติงานเท่านั้น”

2) การพัฒนาบุคลากร เพิ่มบุคลากร และการหมุนเวียนบุคลากร

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่ม ผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การเพิ่มบุคลากร และ การหมุนเวียนบุคลากร พบว่า ควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ให้มี ประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้ง ควรมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ตามห้วง เวลาที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรเพิ่มบุคลากรลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับ ภารกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ต้องมีการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งให้การสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ตาม ห้วงเวลาที่เหมาะสม”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “แนวทางการแก้ไขปัญหา และอุปสรรค สมควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ที่มีความเพียงพอต่อภารกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรปรับ กำลังพลให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีการพิจารณา โยกย้ายบุคลากรเจ้าหน้าที่ที่มีความเหมาะสม”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรอง แห่งชาติที่ทำหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีน้อยไม่เพียงพอที่จะขยายภารกิจให้เพิ่มขึ้น มากกว่าเดิม ซึ่งทำให้การทำงานมีข้อจำกัด”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ต้องพัฒนาคนที่ ทำงานอยู่ในพื้นที่ให้มีความกระตือรือร้น มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา และควรให้โอกาสคนรุ่นใหม่ ได้แสดงฝีมือในการทำงาน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านประเทศมาเลเซีย สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเพิ่มเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการเชิงลึกในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรจัดเจ้าหน้าที่ลงปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ลงไปปฏิบัติงานนั้น ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีการแจ้งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่มากขึ้นเพื่อประโยชน์ในการทำงาน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรทบทวนกำลังพลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีการจัดหาหรือสร้างกำลังพลมาทดแทนคนรุ่นเก่า และมีทักษะในด้านการปฏิบัติงานสืบสวน”

3) การมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ พบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ภาคใต้ที่มีแต่ความเสี่ยง ความเครียด และอันตราย จึงควร ให้มีกฎหมายคุ้มครองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

ผู้อำนวยการสำนักข่าว (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “รัฐบาลควรให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีบทบาทหลักด้านการข่าว สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเต็มที่ และควรมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรมีกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาคาดได้ และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรปรับกฎหมายในส่วนของสำนักข่าวกรองแห่งชาติให้คุ้มครองการทำงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งให้อำนาจหน้าที่ในการทำงานภาคสนามตามความเหมาะสมต่อพื้นที่และสถานการณ์

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การทำงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรกฎหมายรองรับในการทำงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ มีแต่ความเสี่ยงภัย อันตราย เฉพาะควรต้องมีการกฎหมายคุ้มครอง ซึ่งจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ”

4) การเพิ่มงบประมาณ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการเพิ่มงบประมาณ พบว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติการเห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนด้านงบประมาณและสำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเพิ่มงบประมาณลงไปใน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สำหรับกลุ่มผู้บริหาร ไม่ได้ให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างไร

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “รัฐบาลควรสนับสนุนด้านงบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย ซึ่งหากได้รับการแก้ไขจะทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว ขณะเดียวกัน การใช้แหล่งข่าวบุคคลยังเป็นสิ่งจำเป็นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น หากได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจ้างแหล่งข่าวบุคคลเพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลต่อความรวดเร็วในข้อมูลข่าวสารทั้งการแจ้งเตือนและพิสูจน์ทราบข่าวสารในเชิงลึกต่อไป”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรของงบประมาณเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติจะต้องทุ่มงบประมาณให้มากกว่าปัจจุบัน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “แนวทางการแก้ไขปัญหของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ควรจะมีการเพิ่มงบประมาณในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเพิ่มแหล่งข่าวให้มากกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เงิน บุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “แนวทางการแก้ไขปัญหาลึกลับที่สำคัญและจำเป็นน่าจะเพิ่มงบประมาณลงไป”

5) การสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางแก้ไขปัญหาลึกลับและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการ พบว่า ควรสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ที่ลงในพื้นที่ โดยการให้สิทธิพิเศษ สวัสดิการต่าง ๆ หรือความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อื่น

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรกระตุ้นความรับผิดชอบ สร้างขวัญกำลังใจของการทำงาน การขจัดความกลัว ให้ภูมิใจในภารกิจที่ยากลำบาก เสี่ยง เครียด”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่การข่าวในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่าเทียมกับหน่วยราชการอื่น”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สิทธิประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในภาคใต้ไม่แตกต่างจากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่อื่น ๆ จึงไม่จูงใจให้มีเจ้าหน้าที่ลงไปปฏิบัติในจังหวัดชายแดนภาคใต้”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรให้สวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ที่ลงไปทำงานในภาคใต้เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรสร้างแรงจูงใจแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคใต้อย่างจริงจัง โดยการให้สิทธิพิเศษที่นอกเหนือกว่าพื้นที่อื่น นอกจากนี้ควรดูแลในเรื่องความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่ง”

ตอนที่ 4 ทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

5.1 ทิศทางบทบาทในการทำงาน

5.2 ทิศทางการทำงานในอนาคต

5.1 ทิศทางบทบาทในการทำงาน

สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีทิศทางเกี่ยวกับบทบาทในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหาการเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับทิศทางบทบาทในการทำงาน สรุปได้ดังนี้

- 5.1.1 การกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหา
- 5.1.2 การเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว
- 5.1.3 การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร
- 5.1.4 การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง

5.1.1 การกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหา

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางบทบาทในการทำงานเกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหา พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนงานในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ใหม่ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงควรมีบทบาทมากขึ้นในการร่วมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่กำหนดนโยบายของรัฐ

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ควรมีปรับยุทธศาสตร์ และปรับโครงสร้างในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เสียใหม่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายแผนงาน และระดับยุทธวิธีในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ควรมีบทบาทมากขึ้นในการร่วมเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งต่อรัฐบาลและหน่วยงานด้านการกำหนดนโยบายของรัฐ”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรเป็นไปในลักษณะที่มีการทำงานแบบยุทธวิธีแบบเจาะลึก มีเป้าหมายที่ชัดเจน ไม่ครอบจักรวาล มีความเป็นมืออาชีพ”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งการกำหนดนโยบายร่วมกัน ขณะเดียวกันได้ดำเนินการตามแผน/นโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเน้นนโยบายโครงการที่เห็นผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม ไม่ใช่โครงการที่เป็นนามธรรมเพื่อต้องการสนองการใช้งบประมาณที่ได้รับมาให้หมดไปเท่านั้น”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ปรึกษาของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ด้วยเหตุนี้ทิศทางของบทบาทคือการทำข่าวกรองทางยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีคุณภาพให้กับรัฐบาลในการกำหนดแนวทางและนโยบายในด้านที่เกี่ยวข้อง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว กล่าวคือ เป็นไปในทิศทางสนับสนุนหน่วยงานหลักอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายระดับชาติ คือ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคง และหน่วยปฏิบัติในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ต้องพยายามมองภาพเหตุการณ์และวิเคราะห์ถึงสาเหตุของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์และแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะยาว ซึ่งอาจอาศัยกลุ่มนักคิดในสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ประจำอยู่ส่วนกลางช่วยวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ประจำอยู่ในพื้นที่นำไปใช้แลกเปลี่ยนและหารือกับหน่วยอื่น ๆ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเน้นการหาข่าวในเชิงยุทธศาสตร์อย่างจริงจัง ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานในเชิงสืบสวนเป้าหมายที่เป็นระดับแกนนำระดับสูง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นการกำหนดในเชิงยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา เพื่อสนับสนุนในระดับนโยบาย”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นหน่วยให้แนวคิด ความรู้แก่หน่วยอื่น ๆ ในระดับยุทธศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาวมากกว่าการเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับสนาม”

5.1.2 การเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางบทบาทในการทำงานเกี่ยวกับการเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว พบว่าสำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานด้านการข่าว เพื่อให้มีการบูรณาการด้านการข่าว ที่จะได้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ เพื่อเป็นข้อมูลเสนอรัฐบาลนำไปกำหนดเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการข่าว และควรมีความมุ่งมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างจริงจัง”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีบทบาทนำทางด้านการข่าวเพื่อให้มีการบูรณาการทางด้านการข่าว ซึ่งจะทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้เป็นไปในทางเดียวกัน มีความถูกต้องแม่นยำ โดยมีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหนึ่งเดียว ซึ่งจะทำให้สามารถประหยัดงบประมาณของรัฐได้จากการลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เป็นหน่วยข่าวหลักเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกด้าน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรจะเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว มีภารกิจ กำลังคน และงบประมาณเฉพาะ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการด้านข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลให้ฝ่ายบริหารนำไปกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนในระดับปฏิบัติมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ไปร่วมกับหน่วยต่าง ๆ ในพื้นที่

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว ดังที่เคยเป็นเจ้าภาพหลักของงานข่าวกรองมาแล้ว”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีบทบาทนำด้านการข่าวกรองในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะบทบาทนำดังกล่าวตกอยู่กับทหารและตำรวจในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นศูนย์กลางด้านการข่าวในการแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีบทบาทหลักในด้านการข่าวกรองทั้งหมด เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาแก่รัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

5.1.3 การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางบทบาทในการทำงานเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเน้นการรวบรวมข้อมูลข่าวสารทุกด้าน เช่น ด้านยุทธศาสตร์ ด้านยุทธวิธี ทั้งต่อกลุ่มบุคคล เอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นนโยบายแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้อำนวยการส่วนผู้อำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ความเห็นในขณะทีสำนักข่าวกรองแห่งชาติอยู่ในสภาพ/สถานะที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายควรมีบทบาทในการรวบรวมข่าว การวิเคราะห์ข่าว การกระจายข่าว เพื่อการใช้ข่าวในพื้นที่และระดับนโยบาย”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเพิ่มความเข้มข้นในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและการประเมินสถานการณ์”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เพิ่มการรวบรวมข่าวการวิเคราะห์ข่าวสารจากการหาข่าวเชิงลึกที่ได้ทำเป็นประจำอยู่แล้ว โดยเพิ่มผลกระทบด้านสังคมด้านจิตวิทยา และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไปจากเหตุความไม่สงบ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นข่าวเชิงรุกในการเจาะลึกเป้าหมาย ควบคู่ไปกับการประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ ส่วนการหาข่าวเชิงรับก็ยังคงต้องปฏิบัติอยู่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นข้อมูลข่าวสารที่สืบสวนหาข่าวจากแหล่งข่าวบุคคล เพื่อเข้าถึงเป้าหมายกลุ่มก่อความไม่สงบ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ต้องเพิ่มเติมการวิเคราะห์เหตุความไม่สงบว่ามีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งชาวไทยพุทธ มุสลิม ในพื้นที่อย่างไร”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีบทบาทในการรวบรวมข่าวสารในพื้นที่ กลุ่มบุคคล ตลอดจนเอกสารและหลักฐานในพื้นที่เกิดเหตุ เพื่อจัดทำงานข่าวกรองที่มีคุณค่าพอที่จะประเมินสถานการณ์และแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และต้องเสริมกำลังเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ปฏิบัติการ ตลอดจนมุ่งเน้นการใช้แหล่งข่าวเพื่อรวบรวมข่าวสารมากขึ้น”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีความชำนาญในการทำงานด้านการข่าว ดังนั้น การหาข่าวและการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงทำให้เป็นแนวทางในการกำหนดเป็นนโยบายแก้ไขปัญหาได้”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นไปในทิศทางเชิงรุกต่อการรวบรวมข่าวสารมากขึ้น โดยอาจจะเพิ่มงบประมาณหรือแรงจูงใจในการลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีทิศทางบทบาทในการรวบรวมข่าวสารทุกด้าน เช่น ด้านยุทธวิธี ยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาภาคใต้ การแสวงหาข่าวสารเชิงยุทธศาสตร์ มุ่งเน้นระดับแกนนำที่มีบทบาทเกี่ยวกับนโยบายของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติต่อปัญหาภาคใต้ ยังเป็นการลดขีดความสามารถของกลุ่มก่อความไม่สงบ ควบคู่ไปกับการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร”

5.1.4 การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางบทบาทในการทำงานเกี่ยวกับการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นหน่วยสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง เช่น กอ.รมน.ภาค 4 และ ศอ.บต. เพื่อนำไปประกอบในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งนำเสนอรัฐบาลและสภาความมั่นคงแห่งชาตินำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านความมั่นคง”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “การสนับสนุนข้อมูลให้หน่วยต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้ง การเสนอแนะ ข้อคิดเห็น แนวทางดำเนินการต่อรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความมั่นคง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติจะต้องสนับสนุนงานข่าว เพื่อการยุติเหตุร้ายรายวันให้กับทหารและตำรวจ”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว กล่าวคือ เป็นไปในทิศทางสนับสนุนหน่วยงานหลักอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายระดับชาติ คือ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคง และหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ ได้แก่ กอ.รมน.ภาค 4 และ ศอ.บต.”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทในระดับปฏิบัติมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ไปร่วมกับหน่วยต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น กอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นไปในลักษณะสนับสนุนช่วยเหลือด้านข่าวสารและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา เพราะมีเจ้าภาพหลักแล้วหลายหน่วย เช่น กอ.รมน.ภาค 4 และ ศอ.บต.”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่หน่วยงานความมั่นคงในการปฏิบัติหรือวางแนวทางในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 13) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้รับกรร้องขอ ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและอำนาจหน้าที่ที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้รับ”

5.2 ทิศทางการทำงานในอนาคต

สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีทิศทางเกี่ยวกับการทำงานในอนาคตด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การบูรณาการด้านการข่าว ยึดนโยบายของรัฐบาล การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และการเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติถึงทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับทิศทางการทำงานในอนาคต สรุปได้ดังนี้

5.2.1 การบูรณาการด้านการข่าว

5.2.2 ตามนโยบายของรัฐบาล

5.2.3 การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

5.2.4 การเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง

5.2.1 การบูรณาการด้านการข่าว

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานในอนาคตเกี่ยวกับการบูรณาการด้านการข่าว พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีการบูรณาการทางด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้ข้อมูลข่าวสารมีความถูกต้อง แม่นยำ การทำงานไม่ซ้ำซ้อน

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติต้องนำพาองค์กรไปสู่องค์กรบูรณาการด้านการข่าว ต่อไปต้องเป็นหน่วยงานที่มีการเคลื่อนไหวสูงในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ฐานข้อมูลหลัก”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตควรมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่”

ผู้อำนวยการส่วนผู้อำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางในอนาคตควรเน้นในการประสานงานข่าวกับทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองเป็นหน่วยงานที่ปรึกษาของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ทิศทางการทำงานคือ การทำข่าวกรองเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องมีคุณภาพ โดยมีการประสานงานกับหน่วยข่าวในพื้นที่”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีการบูรณาการทางด้านการข่าว ซึ่งจะทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้เป็นไปในทางเดียวกัน มีความถูกต้อง แม่นยำ โดยมีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้เพียงหน่วยเดียว ซึ่งจะทำให้การทำงานไม่ซ้ำซ้อน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นฝ่ายเลขานุการในการกำหนดยุทธศาสตร์ของการทำงานเป็นบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “รวบรวมข้อมูลข่าวสารจากประชาคมข่าวกรอง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ วิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตควรมีการประสานกับหน่วยข่าวอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร รวมทั้งเน้นความร่วมมือในการรวบรวมข่าวสาร”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควร ดำรงการประสานงานกับหน่วยความมั่นคงและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความร่วมมือ และสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้รับร้องขอ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและ ขอบเขตในภารกิจหน้าที่ที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้รับ”

5.2.2 ตามนโยบายของรัฐบาล

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและ กลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานในอนาคตเกี่ยวกับตามนโยบายของรัฐบาล พบว่า ทิศทางการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงยึดหลักตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ยังคงยึดหลักนโยบายของรัฐบาลเป็น หลัก ขณะเดียวกันการทำงานจะมีแนวโน้มที่ยากลำบากมากขึ้น เนื่องจากมิติของปัญหาที่นำไปสู่ ความรุนแรงมีหลากหลาย ทั้งแนวความคิดแบ่งแยกดินแดน สังคม การเมือง ศาสนา”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางของ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกันก็ได้ดำเนินการ ตามแผนและนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความ รุนแรงที่เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทาง เหมือนปัจจุบัน กล่าวคือ ยึดแนวทางตามนโยบายของรัฐบาล”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทาง การทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลเป็นหลักในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ยังเป็นการลดขีดความสามารถของกลุ่มก่อความไม่สงบควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานตามฝ่ายนโยบายที่ กำหนดไว้”

5.2.3 การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและ กลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานในอนาคตเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พบว่า

ควรเน้นการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้วยกันและหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักข่าวกรองแห่งชาติควรร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่กำหนดนโยบายมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรปรับโครงสร้างการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ใหม่ โดยปรับเป็นสำนักข่าวกรองแห่งชาติประจำภาคใต้ ที่มีทุกกอง ทุกสำนัก เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตควรมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักข่าวกรองแห่งชาติควรร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งต่อรัฐบาล และหน่วยงานด้านการกำหนดนโยบายของรัฐมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางควรมีการกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อนาคตเชื่อว่าจะเกี่ยวข้องกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ทิศทางการทำงานก็ต้องเน้นหนักในการช่วยสนับสนุนการทำ ความเข้าใจ การสร้างความเชื่อมั่นกับนานาชาติถึงการดำเนินงานของไทยในการแก้ไขปัญหา”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตควรมีการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “จัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป็นลำดับแรก ที่ทุกสำนัก ทุกกองต้องร่วมกันดำเนินงานตามเป้าหมาย”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “หน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นความร่วมมือกับหน่วยข่าวอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในการวิเคราะห์แก้ไข ปัญหาต่อไป”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เพิ่มความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารเชิงลึก รวมทั้งร่วมมือด้านยุทธศาสตร์ในการแก้ไข ปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 13) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรร่วมมือกับหน่วยความมั่นคงและหน่วยงานด้านอื่น ๆ ในการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในการปฏิบัติหรือวางแผนงานในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ”

5.2.4 การเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานในอนาคตเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง พบว่า ควรปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตข่าวกรอง การรายงานข่าวกรองที่มีคุณภาพ โดยรายงานข้อเท็จจริงอย่างรวดเร็ว ทันเวลา ถูกต้อง แม่นยำ รวมทั้งการนำรายงานข่าวกรองที่ผลิตได้ไป กำหนดเป็นนโยบายแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตการเพิ่มบทบาทและปรับปรุงการผลิตข่าวกรองให้มีความแม่นยำมากขึ้น เพื่อรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ทิศทางการปรับปรุงประสิทธิภาพของงานข่าวกรอง โดยพัฒนาเครื่องมือพิเศษมาใช้สนับสนุนการหาข่าวให้มากขึ้น ควบคู่กับการจัดตั้งแหล่งข่าวบุคคล”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปรับปรุงประสิทธิภาพการรายงานข่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะรวดเร็ว ทันเวลา ถูกต้อง แม่นยำ รวมทั้งการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการข่าว”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ์ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นการนำข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ และระดับยุทธวิธีในการแก้ไข ปัญหา”

ผู้อำนวยการส่วนประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นผลผลิต
ข่าวกรองที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นการ
วิเคราะห์ข่าวสารเชิงลึกในการเจาะลึกต่อกลุ่มเป้าหมาย ควบคู่ไปกับการประเมินแนวโน้มของ
สถานการณ์”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 13) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การ
ทำให้ผู้ใช้ข่าว ผู้กำหนดนโยบายเกิดความเชื่อมั่น/เชื่อถือ และนำรายงานข่าวกรองที่ผลิตไปใช้ในการ
การกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้”